

MOORD TE BILLANCOURT

De moord op Julien Vanpraet

° 22/07/1886 Bekegem

+ 04/12/1927 Billancourt(Fr)

Klompplaatmaker

Van Praet juliaan

“travailleurs de la betterave”

“bietenmannen”

julien van praet

Juliaan Arthur

opgehaakt. En na...
Julien Van Praet

Vanpraet Julianus werd geboren te Bekegem op 22/07/1886. (1)
Hij was de zoon van Augustinus Vanpraet en Ludovica Vuylsteke.
Zijn ouders woonden in de Zeeweg te Bekegem dichtbij de Boskapel en zijn vader was klompenmaker, winkelier en herbergier van beroep.

n° 34.
Geboorte.

Het Jaer achtste honderd zes en tachtig, den
drie en twintigsten Juli, ten vier uren namiddag, voor ons
Auguste Abbedijn, Burgemeester van Bekegem van den
burgerstand der gemeente Bekegem, Provincie west-
Vlaenderen; Te verschenen: Franciscus Jean
Deceet, wettelman, oud acht en dertig Jaer, geboorte
Bekegem, woonde in de gemeente, die welken ons
heeft verhoord een kind gende van het mannelijk geslacht
en het welk hy verstaand althans geboorte zijn op ystere
drie en twintigsten Juli, ten acht uren avond, bij een
huise van hem verhoort en van zijn Echtyvoute
Ludovica Vuylsteke, huisevrouw, oud zes en
dertig Jaer, geboorte Sabbeke, woonde te Bekegem,
en die welk kind hy verstaand heeft te willen geven
de voornamen van Julianus Arthur; de voornamen
vertooning en verklaring gedaan ende gescreven van
Amandus Vanmoortel, winkelier, oud zes en vyftig Jaer,
inwoner van Beke, Molenaar, oud Eenen vyftig Jaer,
beide woonende van Bekegem, eenygerichte ynting en
die welke met ons van Bekegem hebben getekend, de krom-
pant vader niet doorontkenende teyden vroederinge
A son hee
De Bekegem

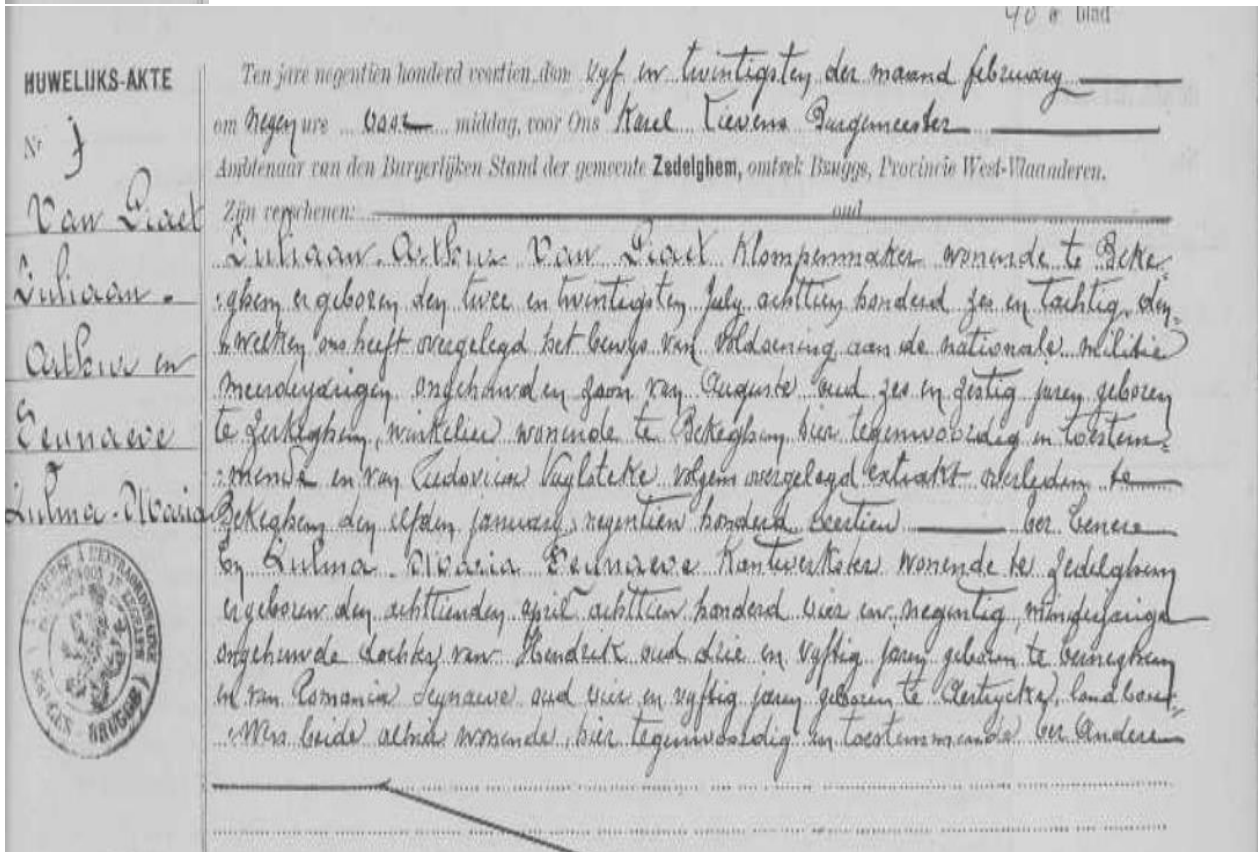
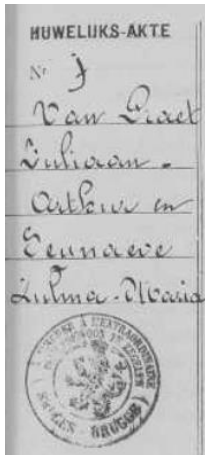
(1): Geboorte n° 34 in 1886: Julianus Vanpraet wordt geboren.

Julianus kreeg ook nog een tweede voornaam: Arthur.
De getuigen op zijn geboorte waren Amandus Vanmoortel en Amand Vanhee.
Amandus Vanmoortel, een inwoner van Bekegem was winkelier van beroep
en Amand Vanhee, ook uit Bekegem, was molenaar van beroep.

Julianus zal Bekegem in 1914 verlaten en naar Zedelgem trekken om er te gaan wonen en er ook te trouwen, want zijn verloofde was van Zedelgem en de liefde bracht hem tot in Zedelgem.

Op 28-jarige leeftijd huwt hij te Zedelgem met een zekere Zulma, Maria Seynaeve. (2)

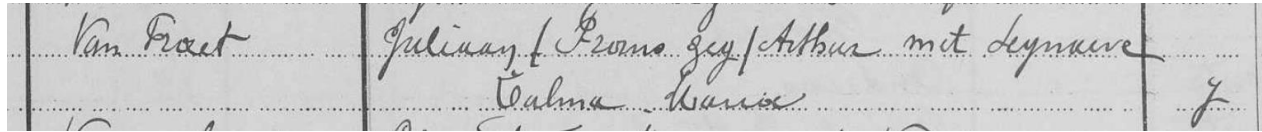
Dat was op 25/02/1914. Enkele maanden later (in juni) zou de Eerste Wereldoorlog beginnen.

(2) Huwelijksakte van Julianus Vanpraet x Zulma Seynaeve

In de registers van de burgerlijke stand van Zedelgem werd het huwelijk genoteerd. Opvallen hierbij is het feit dat Juliaan, Arthur meestal als gewoon "Julien" aangesproken werd, maar eigenlijk Frans(3) genoemd werd.

What's in name kun je zeggen.

(3): Aankondiging van het huwelijk.

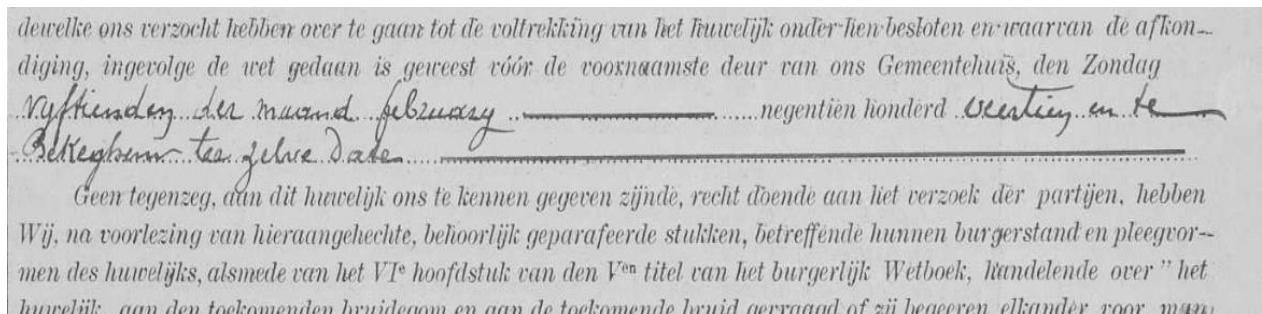
Frans zal met Zulma huwen.

Julianus is klompenmaker van beroep. Ook zijn vader Augustinus en zijn broers Henricus en Alidoor waren klompenmakers.

Net zoals bij ieder huwelijk hoorden er ook huwelijksaankondigingen bij. Zowel in Bekegem als te Zedelgem werd dit verkondigd. **(4), (5)**

(4): Boek Burgelijke Stand Zedelgem 1914

(5): Huwelijksaankondiging te Zedelgem.

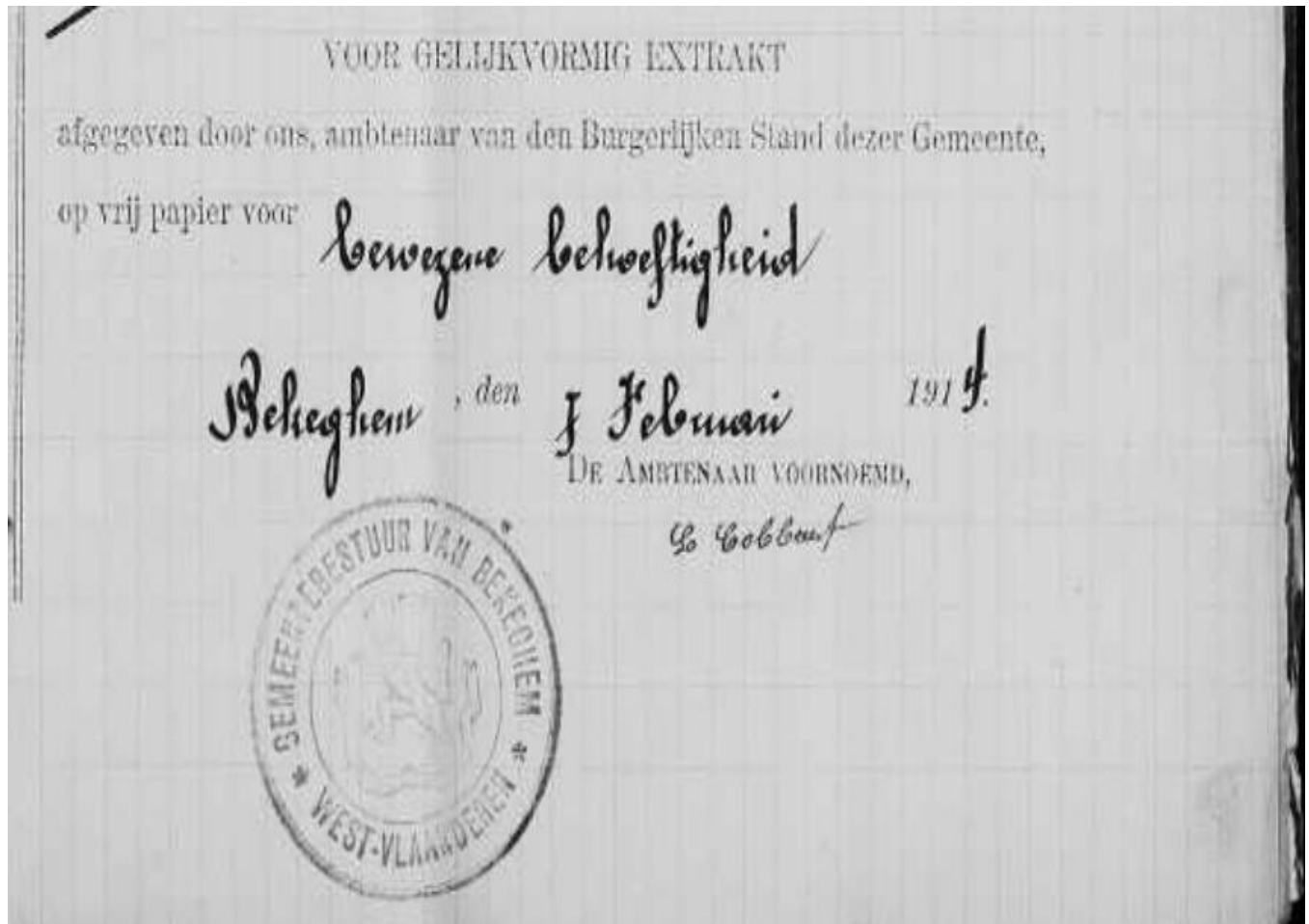
Bij de huwelijksafkondigingen zitten er ook bijlagen die soms toch wel meer informatie kunnen geven over de personen die huwen.

Eerst en vooral hebben we de uittreksels uit de geboorteakten van de man (6) en de vrouw.

(6): Uittreksel uit de geboorteakte van Julianus.

Een interessant gegeven vind ik helemaal onderaan het document. (7)

(7): het slot van de geboorteakte

We lezen: op vrij papier voor "**bewezen behoeftigheid**".

Julianus moet/kan niet betalen voor de zegels nodig op dit uittreksel omdat hij het gewoon niet kan betalen. Hij is arm of te wel behoeftig. Hij heeft kunnen aantonen, bewijzen dat hij behoeftige is, d.w.z. het onvermogen buiten de hulp van anderen te kunnen. (hier het stadsbestuur).

Ook als bijlage vinden we een attest van de Nationale Militie. (8) Dit is een bewijs dat Julianus aan de National Militie heeft voldaan.

Nationale Militie

voor huwelijk _____

De GOUVERNEUR der provincie
WESTVLAANDEREN

hevestigt dat *Van Praet, Julianus*
Arthurus

geboren te *Bekeghem*

op *22 Juli* 18 *86*

zoon van *Augustus*

en van *Veylsteke, Budowica*

ingeschreven in de gemeente *Bekeghem*

voor de lichte van 19 *06*

~~MILITIE DIE Oÿ DE LOTING NR. 180. GETROKKEN BLIFF~~

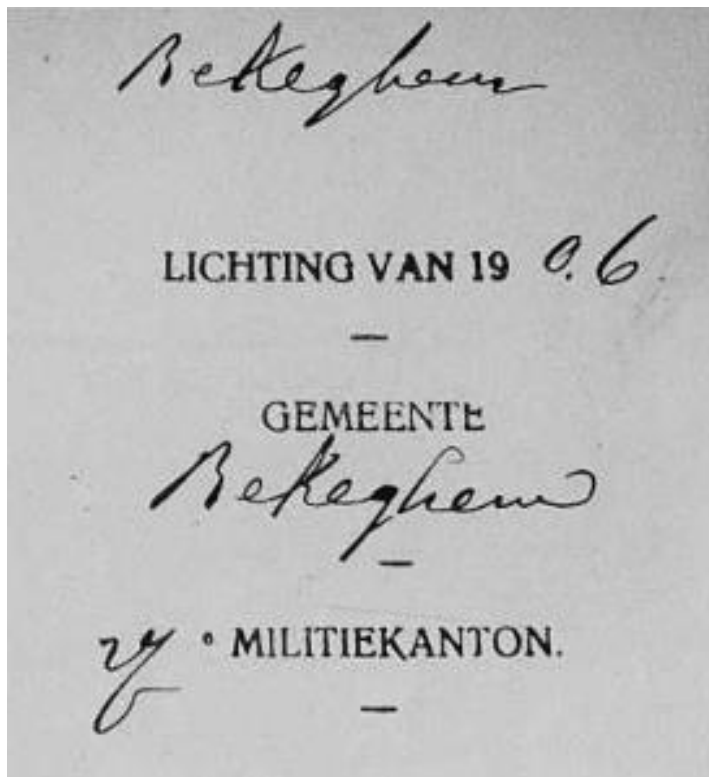
dient beschouwd als hebbende VOLKOMEN voldaan
aan de verplichtingen hem door de militiewet
opgelegd.

Toestand van den voornoemde met het oog
op de militie :

niet opgenomen.

(8): attest Nationale Militie

We zien dat Julianus tot de lichtung van 1906 behoorde. (9)

(9): Bekegem : De lichtung van 1906.

Het bepalen wie al of niet zijn militaire plicht moest gaan vervullen werd bepaald bij loting.

De personen die in aanmerking kwamen voor het vervullen van de dienstplicht noemden men "Lotelingen" (10) en afhankelijk van het getal dat ze trokken moesten ze al dan niet in dienst.

(10): De wet op Loting

De wet op de loting dateert van 28 germinal VII (17/4/1799). Vanaf toen moesten alle jongelingen die 19 jaar oud werden zich jaarlijks in de kantonhoofdplaats aanbieden om door middel van loting te bepalen of men al of niet soldaat moest worden. De lotelingen van Bekegem moesten zich begeven naar Gistel tesamen met de jongeren uit de gemeenten Eernegem, Ettelgem, Gistel, Leffinge, Leko, Mariakerke, Moere, Oudenburg, Roksem, St.Pieterkapelle, Slijpe, Snaaskerke, Westkerke, Wijskerke, Zande, Zandvoorde en Zevekote. Enkel in de jaren 1816 en 1817 werd de loting gehouden in Eernegem (zie aldaar bij deze jaren).

De nummers gingen in de trommel(11) en Julianus trok het nummer : " **180** ". (12)

(11): De trommel met de lotingnummers

MILICIEN DIE BIJ DE LOTING NR 180 DETROKKEN HEEFT ,
dient beschouwd als hebbende VOLKOMEN voldaan
aan de verplichtingen hem door de militiewet
opgelegd.

Toestand van den voornoemde met het oog
op de militie :

niet opgeroepen.

(12): Julianus loot n° 180

Dit getal bracht hem geluk want hij werd niet opgeroepen, alhoewel hij eigenlijk geschikt was om dienst te doen. Zijn dienstplicht was meteen vervuld.

Wanneer we op de site van Bekegem (<https://bekegem.be>) gaan kijken en zoeken in de lijst van de Lotelingen voor het jaar 1906 krijgen we nog meer info over Julianus. **(13)**.

VAN PRAET JULIEN °B 22/7/1886
August, herbergier, en Louise Vuylsteke
180 - 1,59m - geschikt.

(13): Info over Julien op de site van Bekegem.

Hieruit leer ik dat Julien, want zo werd hij in de volksmond genoemd, eigenlijk niet heel groot was, amper 1.59 m. We moeten er wel bij vermelden dat in die tijd (1906) de mensen ook kleiner waren, maar toch, wanneer we zijn lichter van 1906 onder de loep nemen dan is de gemiddelde grootte toch maar 1.64 m.

Meer nog in de databank van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis vind ik onder de persoonlijke dossiers informatie over Julianus Vanpraet. **(14), (15)**

Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis

(14): Koninklijk Legermuseum te Brussel

Naam	Geboortedatum	Geboorteplaats	Wapen	Dossier Troep	1913	6163121	
VAN PRAET	Julien A.	22-07-1886	Bekeghem	Artillerie	Dossiers Troep	1913	6163121
VAN PRAET	Louise	01-11-1886	Charleville (Fr)		Dossiers Troep		6167022

(15): dossier Vanpraet Julianus.

Ik moet dus maar een keer gaan zoeken naar Evere en dossier 6163121 gaan inkijken.

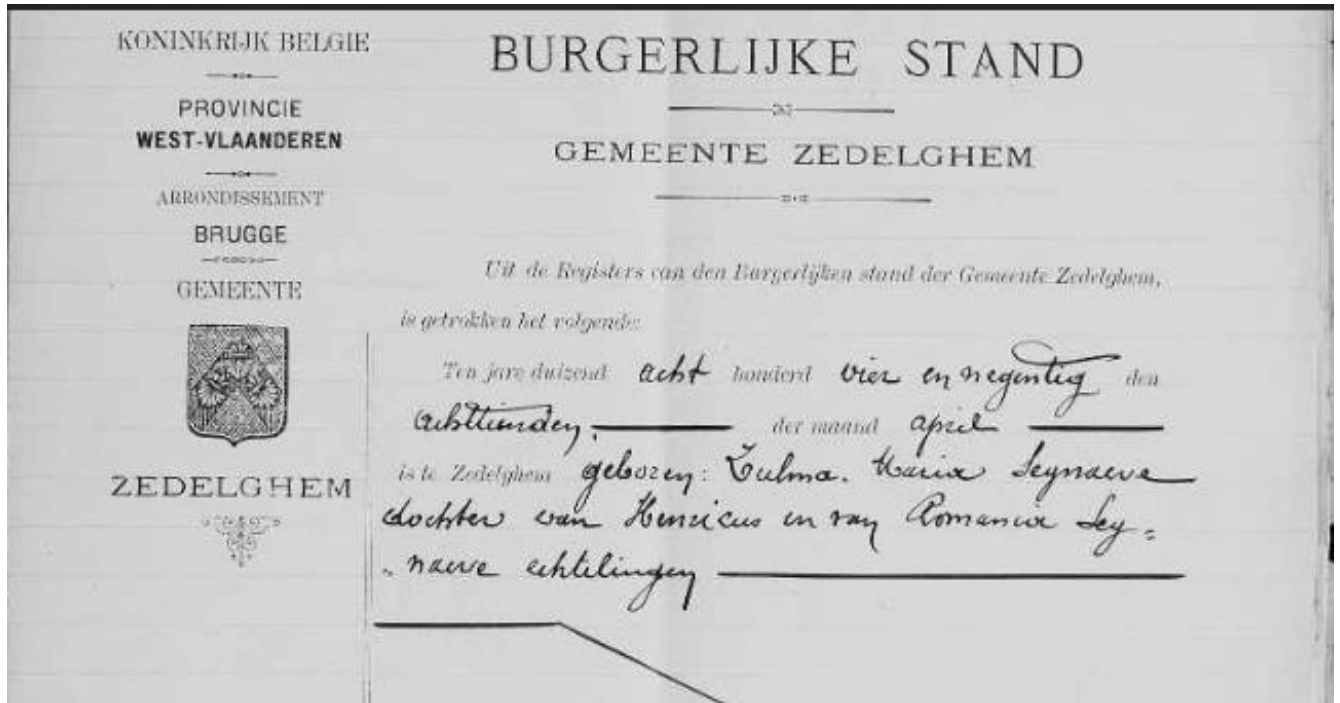
Wanneer ik nu verder de huwelijksbijlagen doorblader, is er ook een kopie uit de burgerlijke stand van Bekegem waarin vermeld werd dat de moeder van Julien reeds overleden was. **(16)** Zijn ma overleed te Bekegem op

11/01/1914, dus amper een maand voor zijn huwelijk. Toch jammer want zijn ma werd maar 63 jaar.

(16): Uittreksel uit de overlijdensakte.

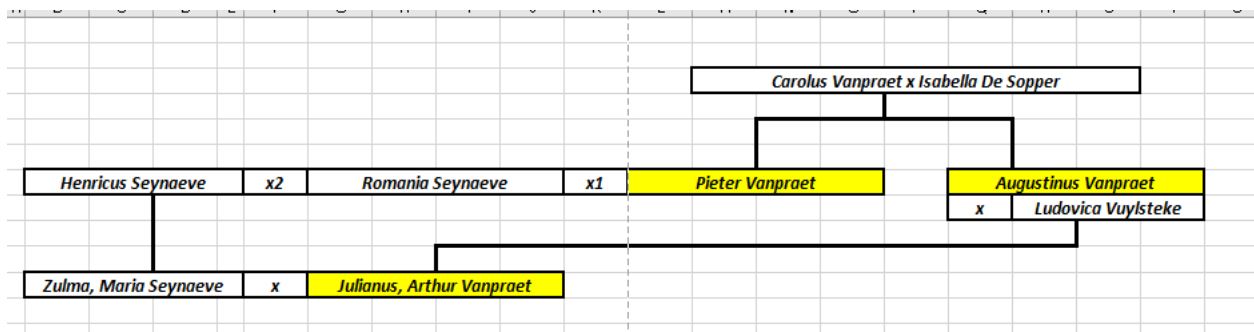
Zijn vrouw, Zulma Seynaeve werd geboren op 18/04/1894 te Zedelgem (17) als dochter van Hendrik en Romania Seynaeve.

(17): Geboorteakte van Zulma Seynaeve.

Merk op dat de ouders van Zulma beiden Seynaeve als achternaam hebben.

Trouwens, er is nog een andere toevalligheid. De ma van Zulma, Romania, was in een eerder huwelijk getrouwd met een zekere Petrus (Pieter) Vanpraet. Die Petrus en de vader van Julianus, Augustinus, waren broers. Dus zowel moeder als dochter zijn met een Vanpraet getrouwd geweest. De nonkel van Juliaan, nonkel Pieter, was dus getrouwd geweest met Juliens schoonmoeder. Hieronder een schematische weergave daarvan.

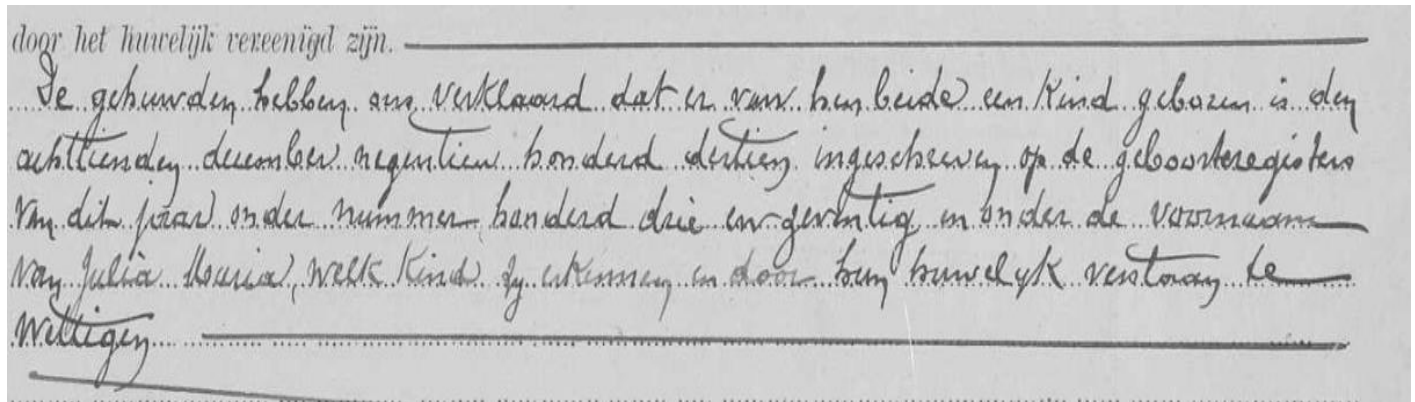

Toeval denk je dan hier? NEEN, want toeval bestaat niet.

Dat is "lotsbestemming", dat is "destiny".

Ik keer nog even terug naar de huwelijksakte want die brengt nog wat aan het licht.

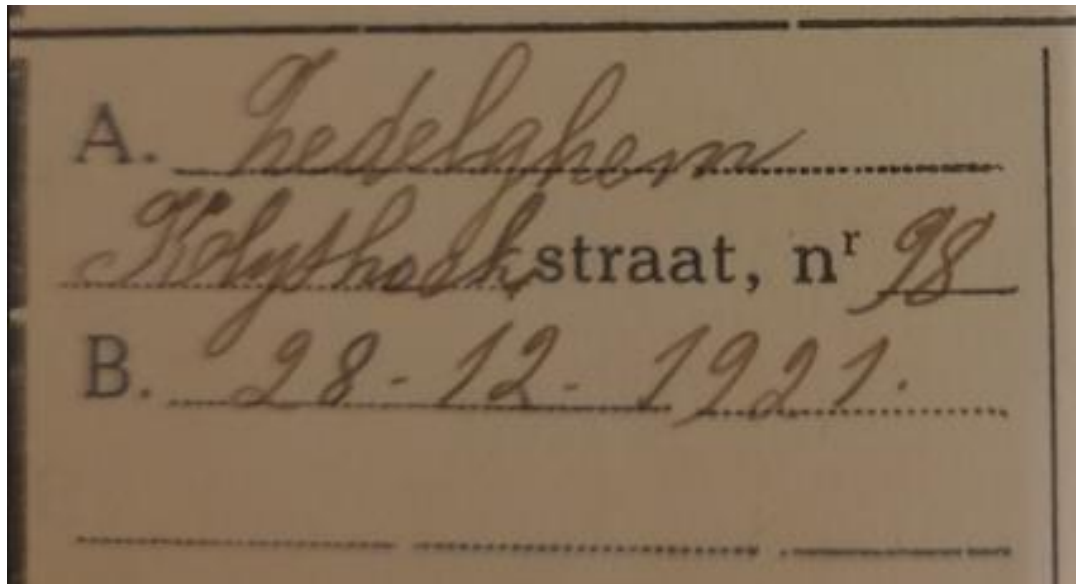
Julianus en Zulma hebben samen een kind van voor het huwelijk. Dit voorkind, Julia, Maria werd geboren in 1913 maar is wel een kind van beiden. Deze zal op het huwelijk ook gewettigd worden. (21) Het kind werd geboren en kreeg de familienaam Seynaeve, maar bij het huwelijk kreeg het kind de naam van Vanpraet en zou dus verder ook zo door het leven gaan.

door het huwelijk vereenigd zijn. _____
De getrouwd en hebben ons verklaard dat er van hen beide een kind geboren is den
achttienden december negentien honderd dertien ingeschreven op de geboorteregisters
van dit jaar onder nummer honderd drie en gerantig en onder de voornamen
van Julia Maria, welk kind zij erkennen en door hun huwelijk verstaan te
wettigen _____

(21) Wettiging van Julia, Maria.

Het gezin Julianus Vanpraet en Zulma Seynaeve gingen in Zedelgem wonen.
(22).

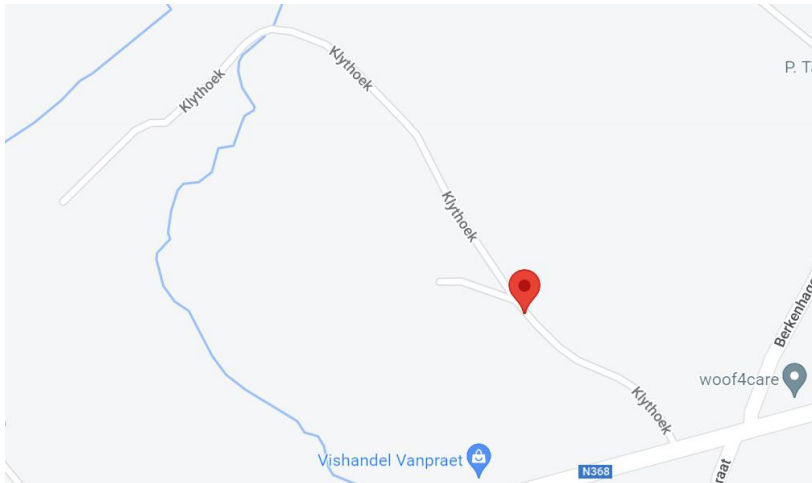

A. Zedelgem
Kloppelstraat, n^r 98
B. 28-12-1921.

(22): vermelding van het adres.

Dat kom ik te weten door de zoeken in de bevolkingsregisters. Eigenaardig genoeg vind ik de meeste informatie hierover in de bevolkingsboeken van het archief van Diksmuide.

Het koppel gaat wonen in de "Klythoek "(23) te Zedelgem en meer bepaald in n° 98 aldaar.

(23): De Klythoek, straat waar Julien woonde.

Merk op dat een naamgenoot van Julien, namelijk vishandel "Vanpraet" zich jaren later in de korte nabijheid ging vestigen. Vishandel Vanpraet is gelegen aan de Brugsestraat 157 te Zedelgem. De vishandel werd opgestart door André Vanpraet en zijn vrouw Hilda. Hij wist zijn vakmanschap door te geven aan zoon Johan die samen met zijn echtgenote Annemie mee in het familiebedrijf stapte.

Sinds 2012 runnen kleinzoon Pieter Vanpraet en echtgenote Pascale als derde generatie de familiezaak. **(24)**

(24): De familie Vanpraet op de dagelijkse markten.

Het werkmans-huisje dat Julien en zijn vrouw Zulma daar bewoonden zal er allicht niet meer staan, maar ik kan niet ontkennen daar het daar een leuke omgeving was om te wonen. **(25)** Puur natuur aldaar.

(25): Wonen in de Klythoek.

Julien en Zulma kregen samen 7 kinderen:

- 1) Julia, Maria Vanpraet: ° te Zedelgem op 18/12/1913.
: + te Zedelgem op 25/11/1915.
- 2) NN mannelijk Vanpraet: ° te Zedelgem op 15/01/1920.
: + te Zedelgem op 15/01/1920.
- 3) Richard, Joseph Vanpraet: ° te Zedelgem op 27/06/1921.
: + te Zedelgem op 24/09/1921.
- 4) Magdalena Vanpraet: ° te Keiem op 23/07/1922.
: Magdalena is +.
- 5) Camiel, Cyriel Vanpraet: ° te Keiem op 18/10/1924.
: Camiel is +.
- 6) Clara, Magdalena Vanpraet: ° te Keiem op 31/10/1925.
: + te Keiem op 12/01/1925.
- 7) Clara Vanpraet: ° te Keiem op 09/03/1928.
: Clara is +.

Ik overloop nu even de geboortes en/of ook de overlijdens van de kinderen om meer info over het gezin Julianus Vanpraet x Zulma Seynaeve te vinden.

1) Julia, Maria Vanpraet.

Julia werd geboren te Zedelgem op 18/12/1913. (26)

GEBOORTE-AKTE
1913
Seynaeve
Julia Maria

Ten jare negentien honderd dertien, den achttienden der maand december om twee ure na middag, voor Ons Karel Severin Pinguenecker Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Zedelghem, ontrek Brugge, Provincie West-Vlaanderen.

Is verschenen: Genobica Labbe oud twee en dertig jaren, Moeder van beroep geboren te Waremme die ons verklaard heeft dat Sieden om twee ure na middag in deze gemeente, geboren is een kind van het geslacht van Zulma Maria Seynaeve oud negentien jaren, Antwerper, geboren te Waremme.

welk kind by ons vertoond en waaraan by verklaard heeft te willen geven de voornamen van Julia Maria by welke verlossing by tegenwoordig was, ges by bekleend.

Deze vertooning en verklaring zijn gedaan in de tegenwoordigheid van Robt. Wuyt oud zes en veertig jaren, timmerman van beroep wonende te Zedelghem en van Marie Verstraete oud vier en veertig jaren, huisvrouw van beroep, wonende te Zedelghem.

En na gedane voorlezing aan de verklaardsten en de getulgen, hebben wij onmiddellijk met hen getoekend.

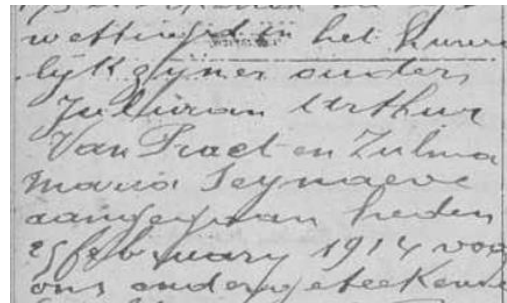
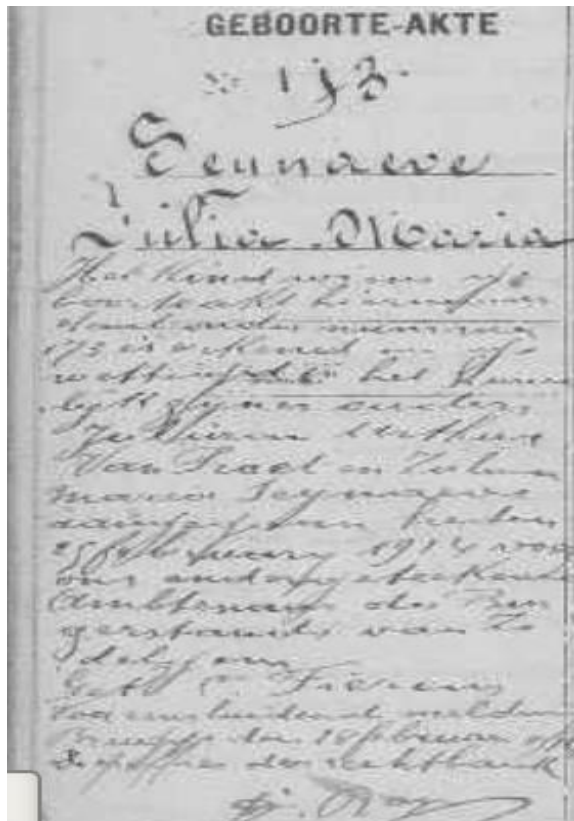
L. Labbe Robt. Wuyt Marie Verstraete Calvez

(26): **geboorte van Julia, Maria.**

Ze was een voorkind want haar ouders waren nog niet gehuwd en daarom kreeg ze als achternaam de naam van de moeder, dus Seynaeve.

Bij het huwelijk van haar ouders in februari van het jaar 1914 werd ze gewettigd en kreeg ze alzo de naam van haar vader: Julia Vanpraet. In de geboorteakte is er nog geen sprake van Julianus Vanpraet, alhoewel hij wel degelijk de vader van het kind was.

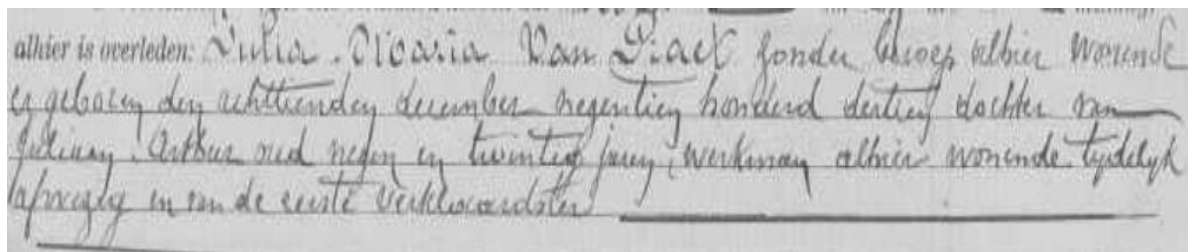
Dit zou later ook zo blijken in de huwelijksakte. In de linker marge van de geboorte-akte wordt dit trouwens ook vernoemd. (27)

(27): detail bij de geboorteakte.

Merk ook op dat de naam Vanpraet van elkaar geschreven wordt. Het gebeurde vaak dat namen meermaals anders genoteerd werden ook al ging het over dezelfde persoon. Afhankelijk van de uitspraak of afhankelijk van hoe men de naam hoorde als de naam vernoemd werd en dus ook zo opschreef, kreeg men dus Vanpraet, Van Praet, Praet, als mogelijke schrijfwijzen.

Maar veel geluk had het jonge paar niet met hun eerstgeborene dochter want het kind zou al overlijden te Zedelgem op 25/11/1915. Julia werd dus net geen 2 jaar oud. (28)

(28): Detail uit de overlijdensakte.

Hierin lees ik dat Juliaan wel degelijk in Zedelgem woont, maar nu tijdelijk afwezig is. Hij is 29 jaar en werkman van beroep. Hoogstwaarschijnlijk is hij gaan werken in Frankrijk zoals zovelen van zijn tijdgenoten. Trouwens, hij overleed in Frankrijk in 1927 te Billancourt (hij werd daar vermoord), maar daar later meer over. Hij had ook een oom, Amandus Vanpraet (een broer van zijn vader Augustinus) en die had een steenoven in Teteghem (Fr). Misschien ging hij daar wel werken. Nog een broer van Juliaan, Leo (Leon) Vanpraet, woonde trouwens in 1914 in Frankrijk en meer bepaald te Lens. Dat vond ik terug in de opmaak van de inventaris in maart van 1914 na het overlijden van hun moeder.

Wanneer ik even de afstanden opzoeken vanuit Zedelgem dan kom ik het volgende uit.

- Zedelgem Dorp naar Billancourt : 182 km.
- Zedelgem Dorp naar Lens: 94 km.
- Zedelgem Dorp naar Teteghem: 65 km.

Van Teteghem naar Billancourt is het circa 197 km.

Lens ligt zowel vanuit Zedelgem als vanuit Teteghem halfweg de route naar Billancourt.

Dit zijn toch serieuze afstanden om af te leggen als we de tijdsgeschiedenis bekijken.

In 1914 kon de familie Vanpraet zich nog geen auto veroorloven. Dus was het met de fiets of nog meer waarschijnlijk met de trein. Misschien wel via de Groene 62. **(29)**

Spoorlijn 62

De **Groene 62** is de voormalige, 22 kilometer lange spoorweg tussen Oostende en Torhout. De lijn had nummer 62, en is vandaag een natuur-, wandel- en fietsgebied.

Het traject loopt langs volgende gemeentes: [Snaaskerke](#), [Gistel](#), [Moere](#), [Eernegem](#), [Ichtegem](#) en [Wijnendale](#). Elke drie km was er een stationnetje waarvan alleen het station van Moere nog in zijn oorspronkelijke staat is bewaard gebleven. Alle andere stations zijn ondertussen afgebroken of verbouwd.

Tussen Oostende en Torhout waren er stopplaatsen in Stene, Snaaskerke, Gistel, Moere, Eernegem, Ichtegem en Wijnendale. Ten behoeve van de opheffing van het [Station Oostende-Stad](#) (gesloten in 1946) werd een nieuwe lijn aangelegd tussen Snaaskerke, over Zandvoorde naar Oostende Kaai.

Het nummer 62 (vroeger de lijn Moerbeke - Sint-Gillis-Waas) werd pas toegekend na 1955 toen op het deel Torhout - leper het personenvervoer werd gestaakt.

(29): Uitleg van de Groene 62.

Juliaan kon dus vanuit zijn woonplaats Zedelgem naar de stations van Eernegem (11 km) of Wijnendale (iets minder ver met maar 9 km afstand) gaan om daar de trein te nemen die naar Noord-Frankrijk reed en meer bepaald naar Armentiers. Vele Belgische seizoenarbeiders maakten van die lijn gebruikt tijdens en na de WO 1. Vanuit Armentiers kon men dan de trein nemen naar Lens of naar Billancourt. Maar ik zal het daar verder nog over hebben.

2) NN Vanpraet.

3) Richard, Joseph Vanpraet.

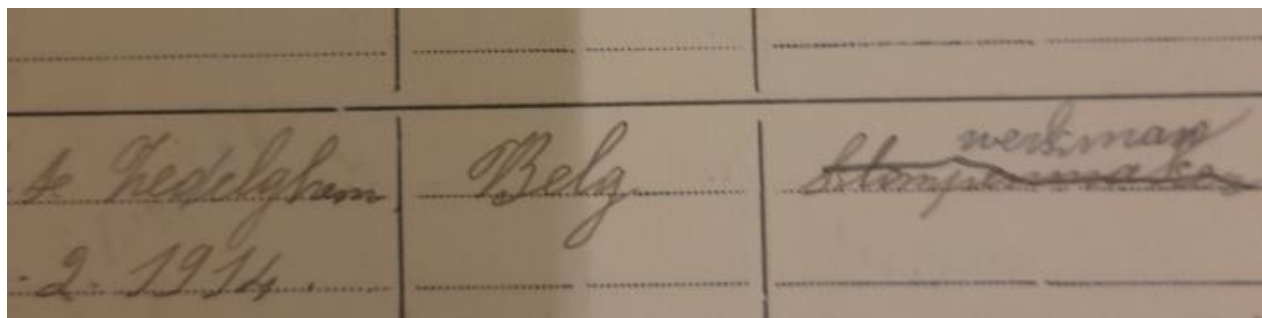
Richard werd geboren te Zedelgem op 27/06/1921 en overleed amper 3 maanden later ook te Zedelgem op 24/09/1921. (30). Opnieuw weinig geluk voor het jonge koppel.

(30): overlijden van Richard.

Ik lees dat het gezin gehuisvest is te Aartrijke maar ze verblijven in Frankrijk.

De bevolkingsboeken vermelden een wijziging van beroep voor Julien. (31)

(31): Julien wordt werkman.

Zijn beroep van klompenmaker die hij uitoefende zoals zijn vader en zijn 2 broers legt hij neer en wordt een werkman. Er is meer te verdienen als seizoenarbeider in Frankrijk.

Ze waren dus niet aanwezig bij het overlijden van hun drie maanden oude zoon.

Het kind was bij Seynaeve Bertha. Bertha is een zus van mama Zulma.

4) Magdalena Vanpraet.

Magdalena werd geboren te Keiem op 23/07/1922.

Magdalena is overleden.

Ik zie dat dochter Magdalena geboren wordt te Keiem. Na de geboorte en het overlijden van Richard verhuist het gezin, ik bedoel het koppel want geen van hun kinderen had het op dat moment overleefd.

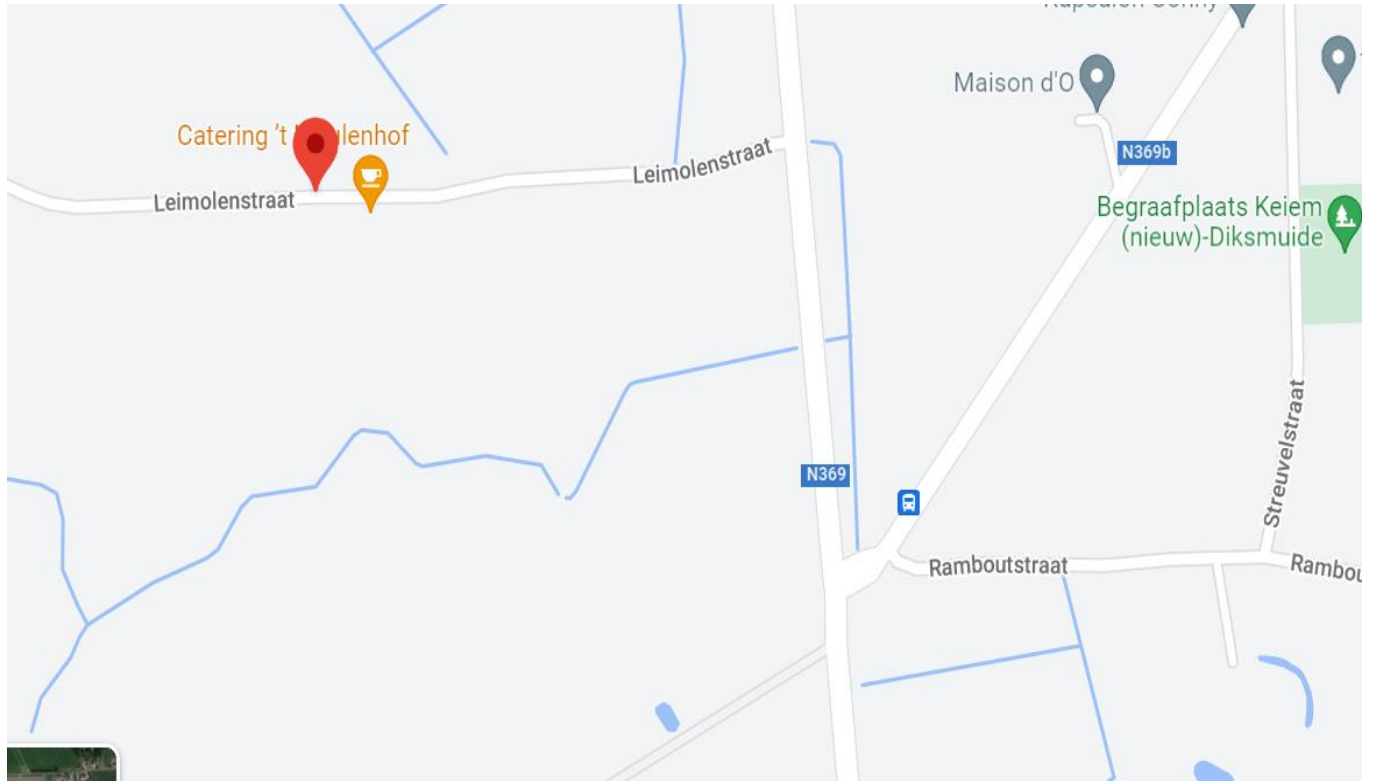
Inderdaad, op 28/12/1921 vetrekken ze uit Zedelgem en gaan in Keiem wonen. Je denkt misschien wat hebben ze in Keiem te zoeken, maar ze gaan er wonen in het huis waar broer Leo Vanpraet een tijdje gewoond heeft.

Deze trekt naar Wervik en zo komt zijn huis vrij voor nieuwe bewoners en dus gepast voor Julien om daar te gaan wonen. Ze gaan er wonen in de Leimolenstraat. **(32) (33)**

3	Keiem, 20-07-1922		
1	Vanpraet	hoofd	geh. te Zedelghem
6	2. Juliaan Arthur		25-2-1914
3	Bekeghem, 22-7-1886.		
1	Seynaeve	vrouw	id.
7	2. Zulma Maria		
3	Zedelghem, 18-4-1894.		

(32): Juliaan en Zulma gaan verhuizen.

Dat kom ik opnieuw te weten door de bevolkingsboeken van Keiem erop na te slaan.

(33): Leimolenstraat.

Weer zo'n charmant straatje om in te wonen.(34).

(34): weeral puur natuur

Ze gaan er dus wonen in het huisje dat voorheen door zijn broer Leo werd bewoond.

Dat huisje zou er weleens zo kunnen uitgezien hebben. **(35)**

(35): een werkmans huisje in de Leimolenstraat.

Ik denk dat ik hem zelfs zie lopen daar. Ja man hoor ik je zeggen, maar dromen mag toch ook eens. Merk ook even op dat de Leimolenstraat niet ver gelegen is van de Ramboutstraat. Bijna net het hoekje om. Daar woonde zijn zus Elodie Vanpraet die gehuwd was met August Robbe. Zij waren hier in 1920 aanbeland. Het was ook hier dat zijn vader bij zijn dochter kwam inwonen om er te overlijden op 12/03/1920.

Maar goed, ik ga verder met de kinderen.

5) Camiel, Cyriel Vanpraet.

Camiel werd geboren ook te Keiem op 18/10/1924.

Camiel was gehuwd

Camiel is overleden

6) Clara, Magdalena Vanpraet.

Clara werd geboren te Keiem op 31/01/1925. (36)

Jammer genoeg stierf zij enkele dagen later te Keiem en dit op 12/11/1925.

GEBORTE-AKTE

N° 23

Aanteekeningen
Van Praet
Clara Magdalena

Ten jare negentien honderd vijs en twintig, den zweeden der maas
afember ten een ure na middag, voer Ons Maurice
Blombach Burgemeester Ambtenaar van den burgerlijken sta
der gemeente Keiem provincie West-Vlaanderen. is verschenen :
Eugénie Simonsse werkhater, oud vijs en vijftig jaren, alhier
wonende, die verklaart bij de baring te zijn tegenwoordig geweest en
die ons vertoond heeft een kind van het vrouwelijk geslacht, geboren in deze gemeent
kehuig van Jubaan Van Praet ten een ure na middag
Jubaan Gubius Van Praet werkhater, oud negen en dertig jaren
geboren te Beckeghem en alhier wonende, afwezig tijdelijk wegens zijn
Frankrijk en van Julia Maria Schuddege, zijne huisvrouw, oud
éien dertig jaren, zonder beroep, geboren te Keiem en alhier wonende
gevende aan dit kind de voornamen van Clara Magdalena.

Welke aangifte en vertooning gedaan zijn in tegenwoordigheid van Robert Vandenbergh
oud negen en twintig jaren, landbouwer
van beroep, woonachtig te Keiem, en van Louise Vanacker
oud veeren en dertig jaren, landbouwer
van beroep, woonachtig te Keiem. Waarvan akte dadelijk ten gemeentehuze is
opgemaakt. En na voorlezing aan den aangever en de getuigen, hebben wij geteekend.

(36): geboorte van Clara.

De vader is opnieuw niet aanwezig bij de geboorte. Inderdaad niet, want hij is weer naar Frankrijk gaan werken.

En opnieuw bieden de bevolkingsboeken van Keiem mij het antwoord. (37)

09138470
vertrokken naar Parijs naar
Chateaubriat Loire Inférieure
France, den 2 11 25.

(37): vermelding in de bevolkingsregisters van Keiem.

Onze Julien is gaan werken in Rougé. **(38)**

Rougé, toen nog geschreven als Rougjé, is een gemeente in het Franse departement Loire-Atlantique en telt 2.185 inwoners (2019). De plaats maakt deel uit van het arrondissement Chateaubriant.

(38): Rougé in Frankrijk.

Dat dorpje, het arrondissement doet me eigenlijk eerst denken aan een malse runderbiefstuk, ligt op zo'n 650 km van Keiem. Het vergt toch heel wat durf, moed en doorzettingsvermogen om zover van je thuis te gaan werken. Waarschijnlijk ook met een groepje van hier om te gaan werken bij een of andere landbouwer en er de kost te gaan verdienen met hard labeurwerk.

7) Clara Vanpraet.

Een zevende kind werd geboren te Keiem op 09/03/1928.

Het was een dochter en zij kreeg opnieuw de naam van Clara.

We merken op dat Clara geboren werd nadat haar vader al overleden was in 1927.

Dat betekent als ik 9 maanden terugkeer op de kalender dat Julien rond juni 1927 nog in België was. Lekker thuis bij het vrouwtje en zijn kroost.

Wie zou kunnen voorspellen dat Julien amper 5 maanden later gruwelijk aan zijn dood zou komen.

De dood van Julianus.

Zo kom ik bij het overlijden van Julianus.

Als je dacht dat het verhaal hier stopt, neen hoor, hier begint het nog maar pas en wat voor een story zeg.

Woorden als wreed, verschrikkelijk, dramatisch, weerzinwekkend halen hier de bovenhand en zullen meermaals neergeschreven worden.

Julianus Vanpraet zou op een wrede manier aan zijn einde komen.

Wanneer je zijn bidprentje leest weet je het meteen. **(39)**

Hij werd namelijk op 04/12/1927 vermoord te Billancourt (Somme) in Frankrijk.

(39): Bidprentje van Julianus Vanpraet.

Het waren zeer harde tijden rond einde 19de – begin 20ste eeuw.

Bij gebrek aan werk bij de eigen boeren en in de streek en ook door overbevolking gingen er in die tijd veel inwoners van uit onze streek, ook uit Eernegem en Bekegem, elders werk zoeken.

Velen trokken naar Frankrijk. Al in 1848 was er sprake van vijf arbeiders die tijdens die derde Franse revolutie in dat land verbleven. Dat aantal bleef gestaag stijgen. In 1901 telde men 461 "trimards" **(40)** op een bevolking van 4390 inwoners. Ruim één op tien leefde dus in Frankrijk.

trimaar (zn. m.)

Frans: trimard

Vooraf West Vlamingen gingen einde 19e begin 20e eeuw als seizoenarbeider naar Frankrijk om er in de bieten te werken. Ze werden trimard's genoemd.

Het woord trimaar wordt nu nog gebruikt voor iemand die met heel zijn hebben en houden de wereld doorkruist.

(40): Trimaar, Trimard, Fransman (41)

Fransmans

De **fransmans** waren **Vlaamse seizoenarbeiders** die in de tweede helft van de **19e eeuw** tot in de tweede helft van de **20e eeuw** jaarlijks naar **Frankrijk** trokken om er te werken. Ze werkten er op de **bietenvelden** voor het zetten of rooien van bieten, waren actief in de **suikerfabrieken**, in de **vlasnijverheid** of in de **cichorei-asten**.

(41): Fransman(s).

Trimards waren **Vlaams seizoenarbeiders (42)** die medio 19^e eeuw en tot in de tweede helft van de 20ste eeuw naar Frankrijk trokken. Ze werden tewerkgesteld in bietenvelden, suikerfabrieken, vlasnijverheid, chicorei-asten. Ze werden in onze streek ook de "Fransmans" genoemd. De Fransen zelf noemden hen smalend "Les Godverdommes".

(42): de seizoenarbeider, hier te Rillaar.

Te Rillaar, een dorp in de Belgische provincie Vlaams-Brabant staat een mooi bronzen beeld van de seizoenarbeider. Het beeld is het werk van Jan Peirelinck. **(42)**

Ook in Klerken staat er een dergelijk monument ter ere van de seizoenarbeiders. **(43)**

(43): beeld te Klerken.

Ook te Koekelare staat er links van de kerk een gedenkplaat. **(44)**

(44): gedenkplaat te Koekelare.

Maar nog belangrijker te Koekelare is de aanwezigheid van het "Fransmansmuseum". **(45), (46)** Hierdoor worden allen die gingen werken naar Frankrijk herinnerd en hierdoor wordt ook de geschiedenis van de seizoenarbeider levendig gehouden.

(45): Fransmansmuseum

(46): Ingang van Fransmansmuseum.

Dit museum is meer dan een bezoekje waard. Een aanrader zelfs.

De trimards vertrokken met hun 'basadse' (47) naar Frankrijk om er meestal 7 tot 8 maanden te werken. Ik kan een basadse het best omschrijven als een groot hoofdkussen, opgevuld langs beide zijden, in het midden in mekaar gedraaid. De 'tweelingzak' werd over de schouder gedragen, één zak op de borst, één op de rug.

(47): seizoenarbeiders met hun basadse.

Hieronder de regio's waar de Vlaamse seizoenarbeiders naar toe trokken in Frankrijk.

1. Nord	7. Eure-et-Loire
2. Pas-de-Calais	8. Seine-et-Oise
3. Somme	9. Loiret
4. Aisne	10. Yonne
5. Oise	11. Seine-et-Marne
6. Eure	12. Marne

Regio 3 is die van de Somme met het landelijk dorpje Billancourt.

Zo trok dus onze Julianus naar Billancourt **(48)** (Somme) in Frankrijk waar hij ging werken op de velden voor het rooien van bieten. **(49) (50)**

(48): de ligging van Billancourt (Somme).

(49): *bietenwerkers*

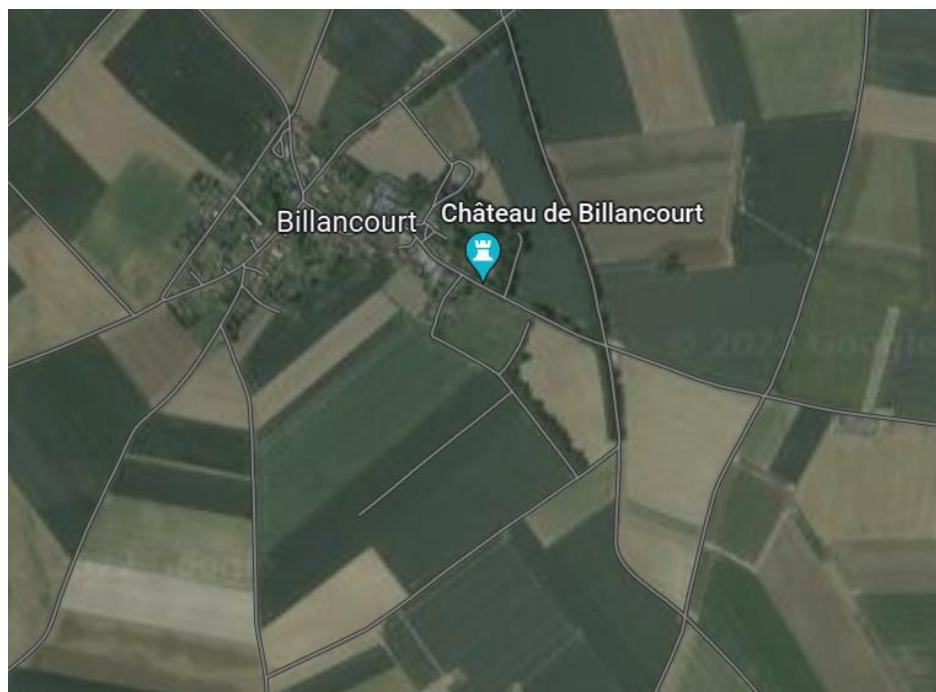

(50): *De bieten wachten op de komst van de seizoenarbeiders*

Billancourt.

Billancourt (**51**) is een gemeente in het Franse departement Somme (regio Hauts-de-France) en telt 153 inwoners (2004).

De plaats maakt deel uit van het arrondissement Montdidier.

(51): Billancourt.

Billancourt (**52**) ligt op ongeveer 10 km van Roye en een 3-tal km van Nesle.

(52): Billancourt is gelegen tussen Nesle en Roye.

De oppervlakte van Billancourt bedraagt amper 4.90 km² en de bevolkingsdichtheid is 31 inwoners per km².
Billancourt mag dan maar een klein dorpje zijn, er is daar wel een chateaux.
(53) (54)

(53): Chateau de Billancourt.

(54): Het kasteel van Billancourt

Voor de verarmde Vlamingen en dus ook voor Julianus bood het succes van de suikerbiet weer een toekomst. In Frankrijk was er veel werkvolk nodig op de bietenvelden en in de suikerfabrieken. De Franse boeren en de suikerfabrikanten zagen de seizoenarbeiders graag komen. Vlamingen waren bereid om zeer hard te werken, tot ze er zelfs bij neervielen in sommige gevallen.

Julianus werd er ingehuurd door boer Derly die zeer tevreden was over de diensten van de Belg Julianus Vanpraet. Dit zou later blijken uit de verklaringen die de boer aflegde.

Hij nam er waarschijnlijk de trein langs de spoorroute Oostende – Armentières vanuit het station van Eernegem **(55)** over Torhout en Kortemark naar Ieper en zo verder dan naar Waasten (Warniton), waar men de grens (de Leie) overstak richting Armentières. Ongeveer een 65 à 70 km.

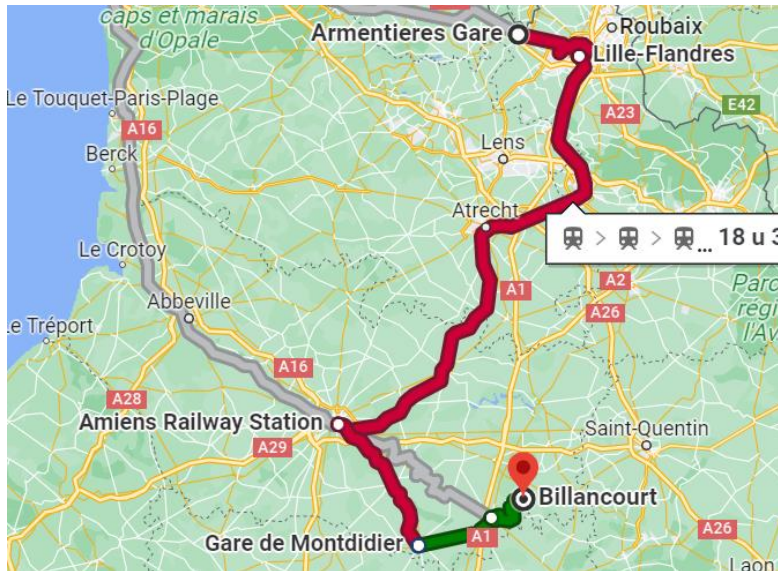

(55): wachtend op de trein.

Vandaar is het dan nog 135 km naar Billancourt.

Via het station van Amiens en de halte bij Montdidier trok hij zo verder tot in Billancourt. **(56), (57)**

Goed voor een treinreisje van toch 18 a 19uur. In totaal was onze Julien toch bijna 2 dagen onderweg om er te gaan werken.

(56): eindpunt Billancourt.

(57): Prentkaart van Billancourt.

Dat moet toch iets zijn als je met je basadse daar toekomt in het vreemde stadje. Je kent er niemand en je moet er op zoek naar de boer die je heeft ingehuurd om er te gaan werken. Maar goed, voor Julien zal het wel niet de eerste keer geweest zijn toen hij daar in 1927 toekwam. Hij was daar al meerdere geweest, want in 1915 was hij al werkzaam in Frankrijk. De lokale boer had diverse materialen voor de bietenwerkers. **(58) (59) (60)**

(58): bietenvork

(59) : de bietenwerker

(60): rooien van bieten.

Werken in de bietenteelt was een zware arbeid. Het bietenwerk werd gespreid over twee periodes. Van begin mei tot eind juni werden de bieten "gezet". Dat betekende zoveel als het bietenveld wieden en ervoor zorgen dat er per dertig cm één bietenplant bleef staan. Men noemde dit ook het "bineren" van de bieten. Men moest geknield over het veld kruipen, en intussen met een hakje (serfouette) wieden.

De mannen hakten de overtollige bietenplanten weg, vrouwen en kinderen (jawel) kropen achter hen aan, raapten de plantjes op en wieden tussen de rijen.

En dit van zonsopgang tot zonsondergang en dat 7 op 7, dus ook op zondag.

Na half september komen de seizoensarbeiders dan terug om de bieten te oogsten. Dat deden ze meestan met een schupje. Ze moesten zeer voorzichtig te werk gaan want de punt van de biet mocht niet afbreken. Daarin zat de hoogste suikerconcentratie. De vrouwen en kinderen volgden na de mannen om het loof af te kappen. Eens de bieten waren geogst, moesten ze nog op de kar worden geladen. **(61)**

(61): het laden van de bieten

En de verdiensten hoor ik je afvragen. Het loon werd berekend in Bfr per Ha die men bewerkte. Afhankelijk van het aantal fases die men deed in de bieten kon men minder of meer verdienen. Ging het b.v. om bieten te zetten, dan kwam dit op zo'n 50,00 Bfr/Ha.

Ging men in de herfst om de bieten te oogsten dan kwam dit afhankelijk van het werk dat men deed neer op:

- Rooien en laden: 50 à 65 Bfr/Ha
- Schudden (secouage): 15 à 20 Bfr/Ha
- Koppen kappen (décolletage): 10 à 15 BFr/Ha
- Volledig tot en met opbergen: 75 à 90 Bfr/Ha

Laat me veronderstellen dat Julianus er heen ging om het volledige traject te volgen, dan verdiende men zo'n 200 Bfr/Ha. Als je weet dat dit met een ganse equipe gebeurde, die soms uit 10 man bestond, dan verdiende men per persoon nog maar 20 Bfr/Ha. **(62)**

(62): de vroegere 20 Frank

Je kan je dus wel inbeelden dat men hard en veel moest werken om ook maar iets te verdienen. Maar men verdiende er al gauw wat meer dan wanneer men in België zou gebleven zijn, want hier was er nauwelijks of zelfs geen werk.

De moord.

Maar goed, nu terug naar het drama en de moord.

Wat zeg ik: een "**DRAMA**" maar spijtig genoeg met hoofdletter **D**.

In de krant "Le progrès de la Somme" (De voortuitgang van de Somme), verschijnt op 6 december 1927 volgende titel. (63)

Het had helaas niets met Sinterklaas te maken, neen het was slecht nieuws.

De krant meldt heel dramatisch nieuws.

(63): De kop van het krantenartikel.

Ik kan er het volgende lezen:

"Wild dronkenmansdrama in Billancourt.

Nadat hij uit het café was gegooid waar hij een schandaal veroorzaakte, sloeg een dronkaard de ramen in met een steen en wurgde een klant die hem probeerde te sussen.

Als een echte bruuw, dronken van bloed, valt de moordenaar zijn slachtoffer aan, tapt hem en breekt zijn schedel met zijn hielen."

Wat volgt is een artikel die de dramatische gebeurtenissen weergeeft met verregaande gevolgen voor onze vriend Julien Vanpraet.

Julien werd vermoord.

Hieronder de integrale weergave van het artikel zoals die verscheen in de krant. Ik heb hier ook veel te danken aan een collega-vorser die mij de link naar de Franse kranten bezorgde. Ik dank hierbij Ronny Vanpraet **(64)**, toeval of niet, ook één met de familienaam Vanpraet. Hieronder de mail:

Luc,

ik heb volgende kunnen vinden, was moeilijk door de foutieve schrijfwijze van de naam oorspronkelijk Vanpierette, door te zoeken op zijn moordenaar volgende gevonden.

Heb schermafdrucken moeten maken om het artikel te kunnen binnenhalen

<https://www.retronews.fr/journal/le-progres-de-la-somme/6-decembre-1927/2227/3795455/2?from=%2Fsearch%23allTerms%3Djulien%2520Defruit%26sort%3Dscore%26publishedBounds%3Dfrom%26indexedBounds%3Dfrom%26page%3D1%26searchIn%3Dall%26total%3D420&index=0>

met vriendelijke groeten,

Ronny Vanpraet

(64): de verlossende mail van collega Ronny Vanpraet

Ik had mij eerder ook al laten misleiden door het feit dat er nog een Billancourt bestaat in Frankrijk. Namelijk Boulogne-Billancourt, een gemeente in het Franse departement Hauts-de-Seine (regio ile-de-France). Maar het was niet daar dat ik moest zijn. Dus, ik had nog lang kunnen zoeken, maar gelukkig was daar het verlossend mailtje van Ronny.

Hier het artikel :

Sauvage drame de l'ivresse à Billancourt

Mis à la porte du café où il causait du scandale,
un ivrogne, après avoir brisé les vitres à coups de pierre,
étrangle un consommateur qui tentait de l'apaiser

*Véritable brute, ivre de sang, le meurtrier s'acharne
sur sa victime qu'il piétine et à laquelle il brise le crâne avec ses talons*

Billancourt, petite localité de 261 habitants, du canton de Roye, située à 10 kilomètres de cette ville et à 3 kilomètres de Nesle, a été dimanche soir le théâtre d'une véritable scène de sauvagerie, dont ses habitants garderont longtemps le souvenir.

Comme chacun sait, il n'est point de repos dominical pour les travailleurs de la terre surtout en ce moment où les charrois de betteraves absorbent la majeure partie des heures de la journée, toujours trop courte au gré du cultivateur.

Mais c'était quand même dimanche, et après le dur labeur de la semaine, une partie de cartes au café en buvant une chopine, est un délassement toujours apprécié.

Et c'est ainsi que plusieurs consommateurs se trouvaient attablés vers 18 heures dans le débit qu'exploitent, à l'intersection des chemins de Longuevoisin, Quiquery et Herly, M. et Mme Poyet.

L'établissement, un coquet rez-de-chaussée, est situé en bordure de la route. On y accède après avoir franchi une double porte percée dans un mur bas, surmonté d'une grille et clôturant une cour. Quelques marches à monter et c'est la salle. Sur la droite de la façade, un jardin prolonge la propriété de M. Poyet. Un treillage le sépare de la chaussée et une seconde porte, située à une douzaine de mètres

Le criminel se dirigea alors vers la demeure de ses parents, située à deux cents mètres de là, où sa mère se trouvait seule à ce moment. Ivre de colère, le monstre brisa tout ce qui lui tomba sous la main, menaçant la malheureuse femme, puis il fit une rapide toilette et s'armant d'une fourche à quatre dents revint, toujours l'injure à la bouche, vers le lieu de son sanglant exploit.

LA FUREUR DU MEURTRIER

Devant le corps de celui qu'il venait de tuer si sauvagement, et qui gisait toujours inanimé sur le sol, contre la grille extérieure du café, car personne n'osait approcher, la fureur de l'assassin redoubla : « Es-tu mort ou en vie, que je t'étripe ! » clamait-il, propos qu'entendit, toute tremblante d'effroi, une fillette de 14 ans, devant qui venait de passer Defruit.

Ce dernier, toutefois, ne donna pas suite à ses menaces et continua son chemin, rencontrant M. Poyet, le débitant, qui regagnait son établissement, et que la rumeur publique avait mis au courant du drame qui avait ensanglanté le village.

« Je viens d'en zigouiller un comme un lapin ! » hurla Defruit en croisant le débitant. Puis, il partit de nouveau en direction du logis de ses parents et se coucha.

de l'habitation permet d'y entrer ou d'en sortir sans avoir à passer par le café.

Joyeux propos et gales réparties se croisaient à travers la salle de groupe à groupe, quand un nouveau consommateur fit son apparition, apportant avec lui une sensation de gêne, d'appréhension. C'est que l'homme était redouté de tous, et sa présence, en quelque endroit que ce soit, amenait presque toujours la discorde, la violence.

Il en allait malheureusement être ainsi une fois de plus, et c'est en proie au plus horrible des cauchemars que le village s'endormit...

Voici les faits tels qu'une enquête sur place nous a permis de les reconstituer.

UN CLIENT INDÉSIRABLE

Mme Poyet, seule au café depuis midi — son mari était parti aux environs rendre visite à une parente — ne vit pas sans un pressentiment de mauvais augure **Julien Defruit** pénétrer dans la salle. Ivrogne, querelleur, toujours prêt à se battre, ce dernier était bien le consommateur indésirable, celui qu'on n'ose pas mettre dehors, mais aussi celui à qui on craint de refuser à boire.

Defruit rentrait de Nesle, où il était allé faire une « noce carabinée », et son attitude disait assez qu'il s'était attardé plus qu'il ne fallait devant les comptoirs.

Trouvant sans doute qu'il « n'en avait pas assez », il manifesta le désir de consommer à nouveau, et ce, en des termes que l'on devine. Pour avoir la paix et craignant le pire, la débitante, tout en lui refusant ce qu'il demandait : un apéritif — il se vantait d'avoir bu, à Nesle, huit « anis » — versa un verre d'eau à **Defruit**, puis doucement le poussa vers la rue.

Avec un soupir de soulagement, Mme Poyet revint vers son comptoir, croyant vaines ses appréhensions. Elle se trompait : le drame n'en était qu'au prologue et il allait se dérouler dans toute sa sauvagerie.

A peine dehors, l'ivrogne laisse se déchaîner en lui tous les sentiments de violence qui y bouillonnaient. Ramassant des pierres, il les lança à toute volée dans les fenêtres ne causant d'ailleurs que des dégâts minimes, car Mme Poyet avait eu soin de fermer sa porte et de rabattre les persiennes.

Comme **Defruit** frappait à coups redoublés

LA GENDARMERIE EST PRÉVENUE

Sur ces entrefaites, M. Poyet était de retour au café. Il fit rentrer dans la salle le corps du malheureux Van Praette à qui il tenta de faire absorber un petit verre d'alcool, pensant ainsi le ranimer. Hélas, tout était vain et aucun des moyens qu'employa le débitant avec l'aide de plusieurs personnes pour le rappeler à la vie — mouvements respiratoires, tractions de la langue, etc... — ne fut efficace. La mort avait fait son œuvre.

D'autre part, M. Poyet avait averti M. Mennequin, adjoint, le maire se trouvant absent à ce moment. M. Mennequin téléphona à Nesle pour que la gendarmerie fut avisée — il n'y a pas de cabine à Billancourt, mais seulement quelques abonnés. Aucune communication n'ayant pu être établie avec Nesle, M. Poyet sauta dans une automobile et se rendit à Rethonvillers d'où il prévint les gendarmes de Roye.

Peu après ceux-ci, avec une automobile mise gracieusement à leur disposition par M. Lecoq, entrepreneur de travaux publics à Roye arrivaient sur les lieux.

S'étant enquis du meurtrier, ils se mirent à sa recherche. **Defruit** rentré chez lui, s'était couché tout habillé, et les gendarmes n'eurent qu'à s'emparer de lui pour l'emmener, menottes aux mains, à l'endroit du crime, après l'avoir débarrassé d'un long couteau tout ouvert dans sa poche.

Hagard, hébété, il n'eut pas un mot devant ses parents horrifiés.

L'ENQUÊTE

De son côté, le lieutenant Rolland, commandant la section de gendarmerie de l'arrondissement de Montdidier, se rendit également en side-car à Billancourt où les gendarmes Dupressoir, Lainé et Massany, immédiatement après s'être assurés de la personne de **Defruit** avaient commencé leur enquête. Elle dura jus qu'à minuit.

Le corps du malheureux Van Praette avait été déposé dans un local attenant au café, où le docteur Bernard, de Nesle, vint l'examiner. Le praticien releva des traces profondes de strangulation, celles-ci ayant déterminé la mort.

Comme **Defruit** frappait à coups redoublés dans la porte, menaçant de tout briser, un consommateur tenta de l'apaiser. C'était M. **Julien** Van den Praette, domestique de culture à Billencourt, qui sortit quelques instants pour ramener au calme le forcené. Ce fut en vain, et l'ivrogne continua de plus belle à lapider la façade de la maison. Pressentant un malheur, la débitante conseilla à M. Van Praette qui était rentré dans la salle de quitter le café en le faisant passer par le jardin. L'infortuné accepta : il allait vers la mort...

UNE SCÈNE ATROCE

Ayant traversé le jardin, M. Van Praette, déboucha sur la route par la petite porte y donnant accès, mais le malheureux au lieu de s'en aller du côté opposé, quitte à faire un détour pour rentrer chez lui, revint vers le café, pensant passer inaperçu de **Defruit** qui menait toujours grand vacarme.

Hélas ! l'énergumène le vit et d'un bond il sauta sur lui, le terrassant en même temps qu'il lui serrait la gorge avec le foulard que portait au cou le pauvre homme. Pris à l'improviste, M. Van Praette ne sut pas parer l'attaque. Tout au plus, en se débattant sous l'étreinte du forcené, put-il lui déchirer le visage ainsi que l'attestent les griffes et ecchymoses relevés sur les joues et sous les yeux du meurtrier.

Voyant sa victime inanimée, **Defruit** ne s'apaisa pas, au contraire : s'acharnant sur le corps du malheureux, il le plétina, lui martelant le corps et principalement la tête à coups de pieds.

Puis il s'en fut, sans que de nombreuses personnes, nous a-t-on dit, attirées par le bruit, aient osé intervenir pour soustraire l'ouvrier à la fureur meurtrière de l'alcoolique. Pas plus du café, que des maisons voisines, nul ne s'interposa tant était grande la crainte qu'inspirait **Defruit**.

Aussi celui-ci peut-il en toute sécurité, aller frapper chez une voisine, Mme Leroy-Boulerne, à qui il demanda de l'eau pour se laver le visage. Apeurée, cette dame refusa et se réfugia dans une autre pièce de son logis.

mpri.

D'autre part, le haut de la tête, jusqu'aux yeux, était presque réduit en bouillie : le crâne défoncé, les yeux horriblement tuméfiés sous le front ouvert.

Quant à **Defruit**, il fut ramené à Roye, solidement enchaîné, dans une camionnette-automobile conduite par le charron de Billancourt.

Le lieutenant Rolland s'est à nouveau rendu hier à Roye pour interroger le meurtrier. **Defruit** affirme ne se souvenir que de peu de chose. Il sait qu'il a « flanqué une volée à quelqu'un » après une chicane au café, mais ne se rappelle pas avoir tué. Il n'y songeait même pas, déclare-t-il, d'autant plus qu'il ne connaissait pas Van Praette.

Les enquêteurs toutefois lui opposent les propos qu'il tint peu avant le meurtre : « Faut que j'en tue un aujourd'hui ! Je ferai dix ans de prison, mais tant pis ! »

Manouvrier, âgé de 24 ans, mal considéré, peu courageux, craint unanimement, violent, travaillant très irrégulièrement, **Defruit** avait déjà eu maille à partir des tribunaux du département et avait encouru de ce fait deux condamnations pour coups et blessures. Il faisait le désespoir de ses parents et de sa sœur qui exploitent un modeste petit bien à Billancourt et que l'acte de leur fils a plongés dans la désolation.

LA VICTIME

Le malheureux Van Praette était au contraire très bien estimé des habitants qui cependant ne le connaissaient que depuis quelques mois. Il avait été embauché pour l'arrachage des betteraves par M. Derly, cultivateur. Celui-ci, satisfait de ses services, l'avait gardé et son domestique attendait d'avoir trouvé une maison pour appeler auprès de lui sa famille, restée en Belgique.

Le malheureux, qui est âgé de 58 ans, était marié et père de deux fillettes âgées de 7 et de quatre ans. Détail navrant, il venait de recevoir la nouvelle qu'une de ses filles était sur le point de devenir aveugle par suite d'une affection des yeux.

Defruit sera mis aujourd'hui à la disposition du parquet d'Amiens et dès la première heure, un médecin pratiquera l'autopsie de sa victime.

Hieronder geef ik de vertaling zo goed en zo kwaad als ik kan weer met wat kleine aanvullingen van wat er geschreven staat over de moord en van wat er zich daar te Billancourt afspeelde op die zondag in december.

" Hierbij echter ook mijn oprechte dank aan mijn werk-collega Xander die, samen met zijn vrouwtje Sarah, veel tijd besteedde aan de vertaling en zo zorgde voor een leesbare Nederlandse tekst."

Hier het relaas uit de krant:

Wild dronkemansdrama in Billancourt

Nadat hij uit het café was gegooid waar hij een schandaal veroorzaakte, sloeg een dronkaard de ramen in met een steen en wurgde een klant die hem probeerde te sussen.

Als een echte bruit, dronken van bloed, valt de moordenaar zijn slachtoffer aan, trapt hem en breekt zijn schedel met zijn hielen.

Billancourt, een klein plaatsje met 261 inwoners in de regio van Roye, gelegen op 10 kilometer van Roye en 3 kilometer van Nesle, was zondagavond het toneel van een ware wreedheid waarvan de inwoners de herinnering nog lang zullen koesteren.

Zoals iedereen weet is er geen zondagsrust voor de landbouwers, vooral in deze tijd waarin het ploegen van de bieten het grootste deel van de dag in beslag neemt, een dag die voor de boer altijd te kort is.

Maar het was nog steeds zondag, en na het harde werk van de week is een spelletje kaarten in het café met een goeie pint erbij altijd een welkome afleiding.

En zo werden verschillende cafégangsters rond 18 uur aangevallen in het café van het echtpaar Poyet op de kruising van de wegen naar Longuevoisin, Quiquery en Herly.

Het etablissement, een gezellig stekje, ligt aan de kant van de weg. Het café is toegankelijk via een dubbele deur in een lage muur, met daarboven een poort die een binnenplaats omsluit. Een paar tredes omhoog en je bent in de kamer. Rechts van de gevel strekt zich een tuin uit die eigendom is van de heer Poyet. Een hekwerk scheidt het van de weg en een tweede deur, gelegen op een tiental meter van de woning, maakt het mogelijk om binnen en buiten te gaan zonder door het café te moeten lopen.

Vrolijke woorden en repliek kruisen elkaar door de ruimte van groep naar groep, wanneer er een nieuwe consument verschijnt die een gevoel van ongemak en ongerustheid met zich meebrengt, dit komt omdat de man door iedereen gevreesd werd en zijn aanwezigheid, waar hij ook was, bijna altijd leidde tot onenigheid en geweld.

Helaas was het dit keer niet anders, en het was in de greep van de meest verschrikkelijke nachtmerries dat het dorp in slaap viel...

Hier zijn de feiten zoals gereconstrueerd door ons onderzoek ter plaatse:

EEN ONGEWENSTE KLANT

Mevrouw Poyet, die alleen was in het café sinds de middag (haar man was op bezoek bij een familielid) zag Julien Defruit de kamer binnenkomen met een onheilspellend gevoel. Dronkaard, ruziezoeker, altijd klaar voor een gevecht, hij was een ongewenste consument, degene die je er niet uit durfde te gooien, maar ook degene aan wie je een drankje niet durfde te weigeren.

Defruit kwam juist terug uit Nesle, waar hij naartoe was gegaan voor een 'wild feest', en zijn houding zei genoeg dat hij langer dan nodig voor de toog was blijven staan.

Zonder twijfel vond hij dat hij "nog niet genoeg had gehad" en uitte hij zijn verlangen om weer te gaan drinken, in bewoordingen waar we alleen maar naar kunnen gissen. Om de vrede te bewaren en het ergste te vrezen, weigerde de uitbater hem waar hij om vroeg: een aperitief (hij schepte op dat hij acht "Anis" had gedronken in Nesle) de uitbater schonk Defruit een glas water in en duwde hem zachtjes naar de straat.

Met een zucht van verluchting keerde mevrouw Poyet terug naar haar toog, in de overtuiging dat haar zorgen tevergeefs waren. Ze had het mis: het drama was nog maar in de beginfase en stond op het punt zich in al zijn wreedheid te ontvouwen. Zodra hij buiten was, ontketende de dronkaard alle gevoelens van geweld die in hem opborrelden. Hij raapte stenen op en gooide ze naar de ramen, maar de schade was minimaal, want mevrouw Poyet had haar deur snel gesloten en de gordijnen dichtgedaan.

Toen Defruit op de deur bonsde en dreigde om alles kapot te maken, probeerde een consument hem te kalmeren. Het was meneer Julien Van den Praette, een boerenknecht uit Billencourt, die even naar buiten ging om de gek te kalmeren. Het was tevergeefs en de dronkaard ging door met het bekogelen van de voorgevel van het huis. De uitbaatster voelde dat er iets niet klopte en raadde de heer Van Praette, die naar de woning was teruggekeerd, aan om het café te verlaten en door de tuin te gaan. De onfortuinlijke man stemde toe: maar hij was op weg naar zijn dood.

EEN AFSCHUWELIJKE SCÈNE

Nadat hij de tuin was overgestoken, kwam meneer Van Praette via het poortje op de weg uit, maar in plaats van de andere kant op te gaan, wat een omweg naar huis betekende voor hem, keerde de onfortuinlijke man terug naar het café, in de veronderstelling dat hij Defruit onopgemerkt voorbij kon lopen, Defruit, die nog steeds een hoop kabaal maakte.

Helaas, de man zag hem en sprong bovenop hem, sloeg hem neer en kneep tegelijkertijd zijn keel dicht met de sjaal om de nek van de arme man. Van Praette werd verrast en kon de aanval niet pareren. Toen hij tegen de greep van de gek vocht, kon hij hooguit zijn gezicht krabben, zoals te zien is aan de krassen en blauwe plekken op de wangen en voor de ogen van de moordenaar.

Toen Defruit zag dat zijn slachtoffer levenloos was, gaf hij niet op, integendeel: hij haalde uit naar het lichaam van de onfortuinlijke man, vertrapte hem en schopte met zijn voeten op zijn lichaam en vooral op zijn hoofd.

Daarna vertrok hij, zonder dat veel mensen, zo wordt ons verteld, aangetrokken door het lawaai, durfden tussenbeide te komen om de arbeider te redden van de moorddadige woede van de alcoholist. Niemand van het café of de naburige huizen kwam tussenbeide, zo groot was de angst die Defruit inspireerde. Hij kon dus gerust aankloppen bij een buurvrouw, mevrouw Leroy-Boulerné, en haar om water vragen om zijn gezicht te wassen. De vrouw schrok, weigerde en vluchtte naar een andere kamer van haar huis.

De crimineel ging vervolgens naar het huis van zijn ouders tweehonderd meter verderop, waar zijn moeder op dat moment alleen was. Dronken van woede sloeg het monster alles kapot waar hij mee in contact kon komen, bedreigde de arme vrouw, ruimde daarna snel op en keerde, gewapend met een hooivork met vier tanden, nog steeds vloekend terug naar de plek van zijn bloedige daad.

DE WOEDE VAN DE MOORDENAAR

Geconfronteerd met het lichaam van de man die hij zo wreed had gedood, dat nog steeds levenloos op de grond tegen het buitenhek van het café lag, omdat niemand dichterbij durfde te komen, werd de woede van de moordenaar verdubbeld: "Ben je dood of levend, ik wil je opensnijden!" schreeuwde hij. Waargenomen door een 14-jarig meisje die beefde van schrik nadat Defruit was gepasseerd.

Defruit gaf echter geen gevolg aan zijn dreigementen en vervolgde zijn weg. Hij ontmoette de barman Mr. Poyet, die terugkeerde naar zijn winkel en die door een gerucht op de hoogte was gebracht van de tragedie die het dorp in bloed had gehuld.

"Ik heb er net één neergeschoten als een konijn!" riep Defruit terwijl hij de barman passeerde. Daarna vertrok hij weer in de richting van zijn ouderlijk huis en ging naar bed.

DE GENDARMERIE IS INGELICHT

Ondertussen was meneer Poyet terug in het café. Hij bracht het lichaam van de onfortuinlijke Van Praette de kamer binnen en probeerde hem een klein glas alcohol te laten drinken, in de veronderstelling dat dit hem zou doen herleven. Helaas, alles was tevergeefs en geen van de middelen die de barman met de hulp van verschillende mensen inzette, bracht hem weer tot leven. (ademhalingsbewegingen, tong trekken, enz.)

De heer Poyet had ook de heer Mennequi, de vervangend burgemeester, op de hoogte gebracht, aangezien de burgemeester op dat moment afwezig was. De heer Mennequi belde Nesle om de gendarmerie in te lichten. Er zijn geen telefooncellen in Billancourt, slechts een paar telefoonabonnees. Omdat er geen communicatie tot stand kon worden gebracht met Nesle, sprong de heer Poyet in een auto en reed naar Rethonvillers, waar hij de rijkswachters van Roye op de hoogte bracht. Kort daarna kwamen de gendarmes, in een auto die hen ter beschikking was gesteld door de heer Lecoq, een aannemer van openbare werken in Roye, ter plaatse.

Nadat ze naar de moordenaar hadden gevraagd, gingen ze op zoek naar hem. Defruit was naar huis teruggekeerd, helemaal aangekleed naar bed gegaan en de gendarmes hoefden hem alleen maar te grijpen om hem geboeid naar de plaats van het misdrijf te brengen, nadat ze een lang open mes uit zijn zak hadden gehaald. Helemaal versuft, zei hij geen woord meer in het bijzijn van zijn ontzette ouders.

HET ONDERZOEK

Luitenant Rolland, die het bevel had over de gendarmerie van het district Montdidier, reisde ook per zijspan naar Billancourt, waar de rijkswachters Dupressoir, Laine en Massany onmiddellijk na de bevestiging van de identiteit van Defruit met hun onderzoek waren begonnen. Het onderzoek duurde tot middernacht.

Het lichaam van de ongelukkige Van Praette was in een kamer naast het café gelegd, waar dokter Bernard uit Nesle hem kwam onderzoeken. De dokter vond diepe sporen van wurging, die de doodsoorzaak vaststelden. Bijkomend was de bovenkant van het hoofd, tot aan de ogen, bijna tot moes geslagen: de schedel ingeslagen, de ogen vreselijk opgezwollen onder het open voorhoofd.

Defruit werd stevig vastgeketend teruggebracht naar Roye in een vrachtwagen die bestuurd werd door de wagenmaker van Billancourt. Luitenant Rolland ging gisteren opnieuw naar Roye om de moordenaar te ondervragen. Defruit beweert zich weinig te herinneren. Hij weet dat hij "iemand in elkaar heeft geslagen" na een ruzie in het café, maar hij herinnert zich niet dat hij iemand heeft vermoord. Hij dacht er niet eens over na, zegt hij, vooral omdat hij Van Praette niet kende.

De onderzoekers confronteerden hem echter met de woorden die hij kort voor de moord sprak: "Ik moet er vandaag een vermoorden! Ik ga tien jaar de gevangenis in, kan me niet veel schelen!"

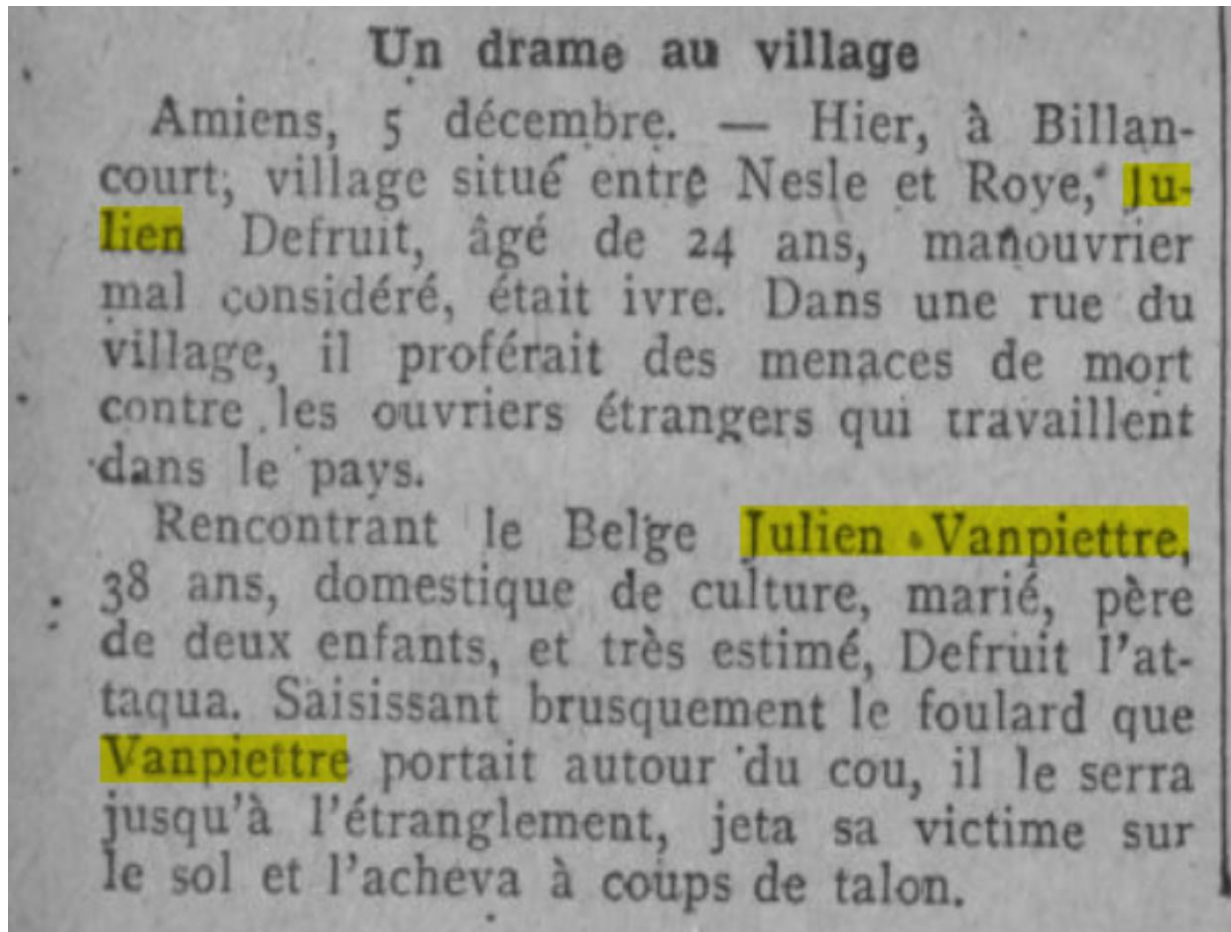
Defruit, een 24-jarige arbeider, laag aangeschreven, niet erg moedig, alom gevreesd, gewelddadig en zeer onregelmatig werkend, had al een aanvaring gehad met de rechtbanken van het departement, wat resulteerde in twee veroordelingen voor mishandeling en slagen en verwondingen. Hij was de nagel aan de doodskist van zijn ouders en zijn zus, die een bescheiden boerderijtje hadden in Billancourt, en die door het gedrag van hun zoon in wanhoop waren gedompeld.

HET SLACHTOFFER

Integendeel tot Defruit, stond de onfortuinlijke Van Praette in hoog aanzien bij de plaatselijke bevolking, die hem pas een paar maanden geleden leerde kennen. Hij was ingehuurd om bieten te rooien voor boer Derly. Derly was tevreden over zijn diensten en hield hem aan en zijn knecht wachtte tot hij een huis had gevonden om zijn familie, die in België was gebleven, op te halen.

De onfortuinlijke 58-jarige was getrouwd en had twee jonge dochters van 7 en 4 jaar. Helaas had hij net het nieuws ontvangen dat een van zijn dochters op het punt stond blind te worden door een oogaandoening. Defruit zal vandaag worden overgedragen aan het parket van Amiens en morgenvroeg zal een arts een autopsie uitvoeren op zijn slachtoffer.

Ook in andere kranten verschenen er ook gelijkaardige meldingen van die moord.

Hierbij de vertaling:

Een drama in het dorp.

"Amiens, 5 december.

Gisteren, in Billancourt, een dorp gelegen tussen Nesle en Roye.

Daar leefde een zekere Julien Defruit, 24 jaar, een arbeider die niet echt goed aangeschreven stond.

In de Hoofdstraat uitte hij doodsbedreigingen tegen buitenlandse arbeiders die er op het land komen werken". Heb ik nog gehoord. Is blijkbaar iets van alle tijden. Vooral de Belgen en de Polen moesten het blijkbaar ontgelden.

Die Hoofdstraat is misschien wel de straat die nu de Rue d'Eglise is.

Misschien speelde zich alles hier in deze zaak af. (65)

(65): mogelijke locatie van het café van Mr. Poyet.

"Hij ontmoette daar de Belg, Julien Vanpraet, 38 jaar oud, landwerker, getrouwd, vader van twee kinderen en een zeer gewaardeerd iemand. Defruit viel hem aan.

Plotseling greep hij de halsdoek (66) die Vanpraet om zijn nek droeg, wrong hem helemaal toe tot Vanpraet gewurgd was."

(66): misschien droeg Julien een dergelijk halsdoek.

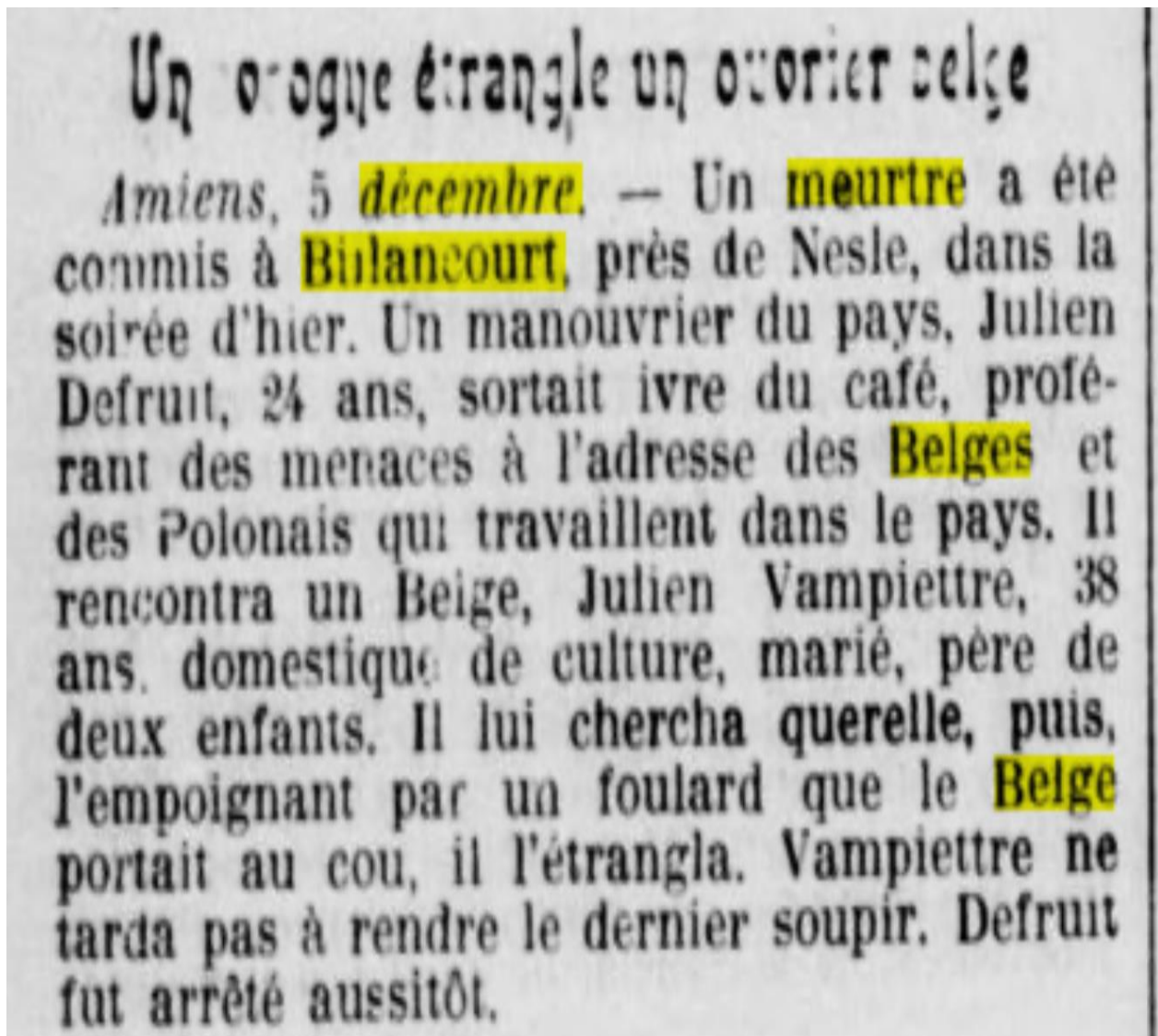
"Hij gooide zijn slachtoffer op de grond en maakte hem af door te stampen met zijn hielen."

En in nog een andere krant (67) vind ik nog een melding van die wrede daad.

(67): de krant *Bonsoir*.

In "Bonsoir" (Goedenavond) berichtte men ook over de moord en ook "L'Oeuvre", (Het Werk) drukte hetzelfde artikel in hun krant:

Hier staat ongeveer het volgende geschreven:

"Een wrede man wurgt een Belgische arbeider."

Amiens, 5 december.

Er is gisteravond een moord gepleegd in Billancourt, bij Nesle.

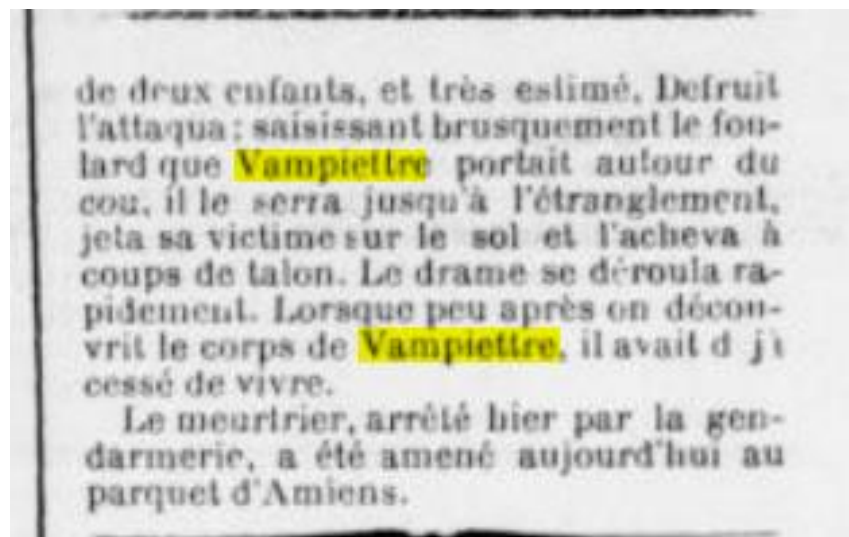
Een landarbeider, Julien Defruit, 24 jaar, kwam dronken binnen in het café en uitte bedreigingen aan het adres van de Belgen en Polen die op het platteland werken.

Hij ontmoette er een Belg, Julien Vanpraet, 38 jaar oud, landwerkman, getrouwd en vader van twee kinderen.

Defruit zocht ruzie met Julien, greep hem toen bij de halsdoek die de Belg om zijn nek droeg en wurgde hem. Vanpraet stierf door wurging.

Defruit werd onmiddellijk gearresteerd."

Ook in "La Mayenne" verscheen op 07/12/1927 volgend bericht:

En toch, al is het miniem, ook in België verscheen er een artikel daarover.

In het "Brugsch Handelsblad" (68) van 10/12/1927 op de voorpagina werd er vermeld dat er een Belg vermoord werd te Billancourt.

(68): de voorpagina van het Brugsch Handelsblad.

De naam Vanpraet was blijkbaar moeilijk uit te spreken in het Frans, want ze hebben het over een zekere Van Piettre, Vampiettre, Vanpiettre en zo meer... maar het gaat wel degelijk over Julien Vanpraet. Je begrijpt dat het een moeilijke en lange zoektocht was om deze informatie te vinden.

Deze moord kon natuurlijk niet zonder gevolgen blijven en daar kwam dus ook een proces aan te pas.

"De moordenaar van Billancourt zal vrijdag geoordeeld worden."

AUX ASSISES
**Le meurtrier de Billancourt
est condamné
au bagne à perpétuité**

En er staat ook: "De **moordenaar van Billancourt krijgt levenslange gevangenisstraf.**"

De assisenzaak ging door in het gerechtsgebouw van Amiens. (69)

(69): het gerechtsgebouw van Amiens.

In de krant "La progress de Somme" verschijnt dus op 28/04/1928 het relaas van de zaak Defruit versus Vanpraet.

Hieronder een deel uit het krantenverslag.

AUX ASSISÉS

Le meurtrier de Billancourt est condamné au bagne à perpétuité

La curiosité du public ne se lasse jamais; la salle est comble pour voir juger Defruit, le meurtrier de Billancourt, dont nous avons rapporté le crime il y a quelques jours et qui un soir de décembre, sur le coup de l'ivresse, étrangla un homme et l'entraîna à cause de pierres. De nombreuses personnes doivent même rester à la porte.

En attendant l'entrée de la Cour, Defruit s'entretenant avec son avocat Me Calenge. Il paraît très à son aise et nullement inquiet. Il est vêtu d'un veston gris et d'un pantalon noir dont la pû est assez corvêtement fait.

Sa tenue est en somme celle d'un travailleur honnête, mais ses yeux profonds et cruels, sa lèvre dure et arquée vers la terre en un rictus agacé, donnent à son visage un relief très impressionnant, impitoyable.

LE CRIME D'UNE BRUTE

Mardi Defruit a 31 ans, il est manoeuvrier à Billancourt. Son passé n'est pas exempt de condamnation et de très mauvais renseignements sont fournis sur son compte. C'est un ivrogne, paresseux et brutal.

L'accusé proteste contre toutes les accusations de brutalité. Toutefois il finit par reconnaître qu'il n'aurait quelques fois et que dans cet état, il ne savait plus ce qu'il faisait.

Mais écoutez le récit.

Le président. — Le 4 décembre, un dimanche, vous êtes allé à la fête de Nisec et vous avez eu deux différents casés un certain nombre d'apéritifs ?

L'accusé. — J'en ai bu sept exactement et six fines.

On connaît facilement qu'après une pareille absorption d'alcool, Defruit était ivre. C'est dans cet état, que vers 12 heures, il fugava Billancourt.

Malgré cela Defruit s'est encoché arrêté au café Ployer.

A peine était-il entré dans le café qu'une querelle éclata.

— Un consommateur, M. Minot m'a injurié, ce n'est pas moi qui ai commencé.

— Il asséda d'après les données que c'est vous qui auriez, sans raison, voulu le frapper à coups de bouteille.

Mais à la porte à la suite de l'incident, Defruit s'en fut en maugréant, mais il se tariva pas à revenir. Cette fois, la grille du jardin qui précède le café était fermée. Furieux Defruit lança à la volée de lourds outilloux dans les vitres du café qui volèrent en éclats. Personne ne lui répondit, mais ce silence loin de le calmer

Defruit un propos fort compromettant : — Je vais lever ma légion, si-tu vu mon père ? lui aurait-il dit. De qui indiquerait d'après le témoin que Defruit voulait tuer son père.

Mais c'est, la femme de profession légal, déclare que son crime commis, Defruit est venu chez elle pour se laver les mains qu'il avait pleurées de sang. Il lui dit : « Je viens de tuer un sale lapin de polonais », manifestant un certain plaisir.

M. Peltoux, enfin, a rencontré Defruit devant le café Ployer au moment où il en faisait le sieste. L'accusé furieux lui dit : « J'en attends un qui s'est embusqué là-dedans, si jamais il sort il ne travaillera pas demain ! »

Plus tard-arrivé le crime commisé sur les lieux le témoin entendit Defruit, à qui l'on faisait observer qu'il venait de tuer un homme, dire. — Bah ! lui de moins, ce n'est pas une affaire !

Plus courageux que ses semblables, M. Peltoux alla prendre chez lui son fusil et revint sur les lieux pour arrêter Defruit, mais celui-ci était déjà parti.

Et voilà pour terminer ce long détail de l'incident, M. de Bequembourg maire de Billancourt, témoin de moralité qui donne d'assez mauvais renseignements sur Defruit.

REQUISITOIRE ET PLAIDOIRE

Après une suspension d'audience de dix minutes, M. l'avocat général Robin en quelques traits vigoureux, expose le drame odieux qui coûta la vie à un brave homme honnête père de famille.

Defruit est responsable, a dit le médecin légiste, il n'a jamais manifesté aucun repentir, c'est, ostensible, son bruto sanguinaire qui ne pardonne aucun péché.

Me Calenge, le jeune avocat qui a courageusement accepté de défendre Defruit, va droit au but.

Tout d'abord il fait une critique approfondie de la déposition du médecin légiste dont il dégage les lacunes.

En effet, Defruit a été victime d'un accident dans sa jeunesse et il est atteint d'épilepsie psychique, ce qui, disent les spécialistes des maladies mentales, diminue largement sa responsabilité.

Mais ce n'est pas la pitié qui sollicite la défense, c'est justice qu'elle allie.

Et Me Calenge, entreprend de démontrer que ce n'est pas Defruit qui a étranglé Van Praet, mais ce dernier qui a assassiné l'accusé.

Les raisons prétextées par Defruit ne paraissent d'ailleurs s'adresser à Van Praet, puisqu'il ne le connaissait pas et qu'il n'a jamais eu conversation avec lui.

Par contre Van Praet a fait cette réflexion peu d'instants avant le drame, « Si c'était un religieux, ça ne se passerait pas comme ça », faisant allusion au langage que Defruit faisait devant le café.

Il n'y a pas de doute, cette phrase désigne clairement l'agresseur, dit Me Calenge qui à l'appui de cette thèse, fait très habilement observer que si Van Praet avait voulu tuer Defruit, il aurait pu le faire facilement et au cas encore de l'accusé l'aurait rejoint, son cadavre n'aurait pas été retrouvé précieusement devant la grille du café où se trouvait la brute.

L'ACCUSÉ PASSE UN MAUVAIS QUART-D'HEURE

Il n'y a pas moins de douze témoins cités par l'accusation. Il n'y a pas de témoins à décharge.

Le gendarme Lainé de la brigade de Roye, rappelle longuement les circonstances du drame telles que l'enquête l'a révélé. D'après lui, il n'est pas douteux que Defruit a bien voulu tuer Van Praet.

Un juré. — Est-il exact que Defruit vous a dit, lorsque vous veniez l'arrêter : « Ça m'est égal de faire dix ans de prison » ?

— Il a même répété ces paroles à l'instruction.

Le défenseur de Defruit va alors faire préciser par le gendarme divers points de l'enquête qui auront par la suite une importance capitale.

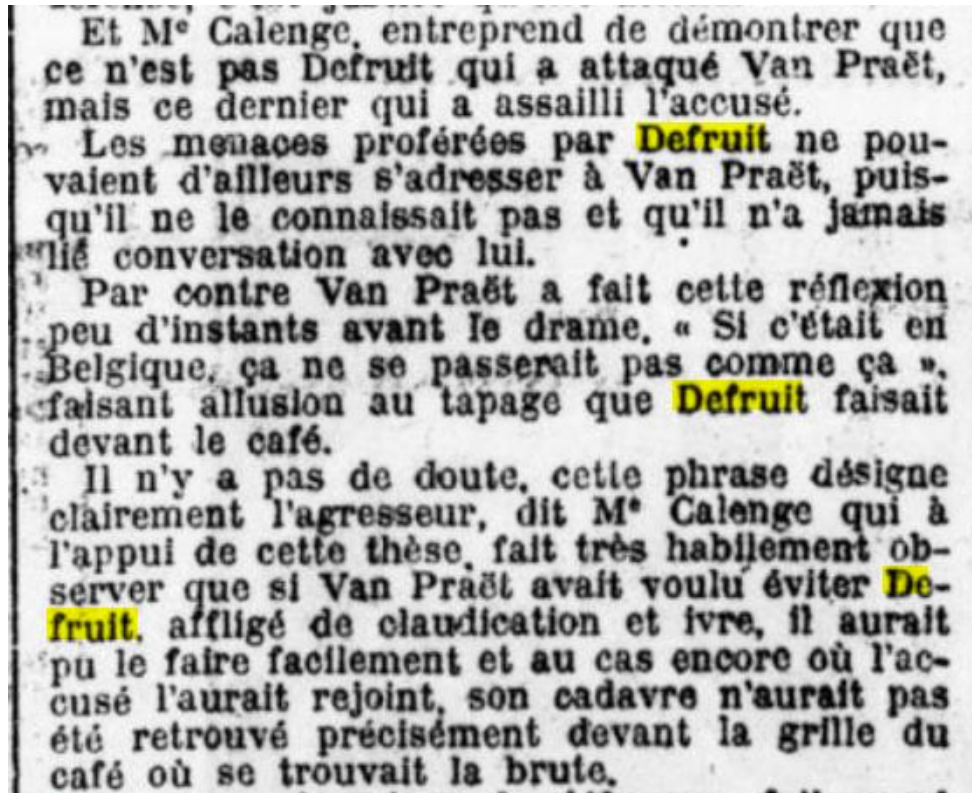
Me Calenge. — Où a-t-il été retrouvé le cadavre de Van Praet ?

Le témoin. — Devant la grille du café.

Me Calenge. —

Dat Defruit schuldig zal bevonden worden leidt geen twijfel, maar zijn advocaat, een zekere meneer Calenge, probeert zijn cliënt toch wat mooier voor te stellen dan hij in werkelijkheid is, om zo misschien de straf wat te kunnen minimaliseren.

Dat blijkt ook uit onderstaand relaas:

Et Me Calenge, entreprend de démontrer que ce n'est pas Defruit qui a attaqué Van Praët, mais ce dernier qui a assailli l'accusé.

Les menaces proférées par Defruit ne pouvaient d'ailleurs s'adresser à Van Praët, puisqu'il ne le connaissait pas et qu'il n'a jamais eu de conversation avec lui.

Par contre Van Praët a fait cette réflexion peu d'instants avant le drame. « Si c'était en Belgique, ça ne se passerait pas comme ça », faisant allusion au tapage que Defruit faisait devant le café.

Il n'y a pas de doute, cette phrase désigne clairement l'agresseur, dit Me Calenge qui à l'appui de cette thèse, fait très habilement observer que si Van Praët avait voulu éviter Defruit, affligé de claudication et ivre, il aurait pu le faire facilement et au cas encore où l'accusé l'aurait rejoint, son cadavre n'aurait pas été retrouvé précisément devant la grille du café où se trouvait la brute.

Er staat:

"En meneer Calenge probeert aan te tonen dat het niet Defruit was die Vanpraet aanviel, maar wel deze laatste die de beschuldigde aanviel."

Dus eigenlijk het omgekeerde zou gebeurd zijn. Je kan maar proberen zeker! Toch even laten bezinken hoor als je dergelijke argumenten hoort vertellen in de rechtbank.

Verder zegt die advocaat: **"De dreigementen van Defruit waren bovendien niet aan Vanpraet gericht, want de beschuldigde kende het slachtoffer niet eens en had er zelfs nog nooit mee een gesprek gehad"**.

Anderzijds maakte Vanpraet volgende opmerking kort voor het drama:

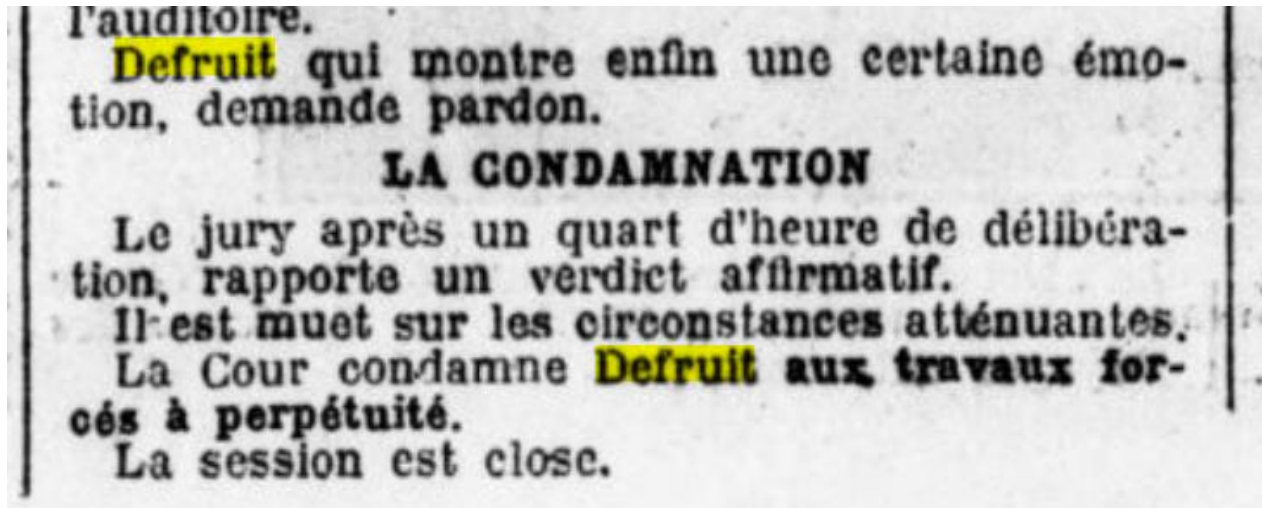
"Als het in België was, zou het zo niet gaan hoor", zinspelend op het tumult dat Defruit voor het café maakte.

"Het lijkt geen twijfel dat deze zin duidelijk gericht was tegen de agressor" zegt M. Calenge die ter ondersteuning van deze stelling, zeer vakkundig opmerkt dat als Vanpraet Defruit had willen vermijden, die lam en zeer dronken was, hij dat zeer gemakkelijk had kunnen doen en indien Defruit

naar Vanpraet zou gegaan zijn, zou zijn lijk dan niet precies gevonden zijn voor de grill van het café waar ook de beschuldigde was? " vraagt de advocaat zich af.

De advocaat probeerde zijn pleidooi in een richting te sturen zodanig dat zijn cliënt er met een milde straf zou vanaf kunnen komen, maar.....

Na het proces en de pleidooien moet er ook dus een uitspraak volgen. Dat Defruit zal veroordeeld worden is een feit maar welke straf krijgt hij. Hieronder de uitspraak:

De veroordeling, la condamnation.

De jury rapporteert na een kwartier beraadslagen een bevestigend oordeel. Men kan eigenlijk zeggen: op de vraag is de beklaagde schuldig dan is het antwoord onverbiddelijk = JA.

Geen twijfel mogelijk hier, ook niet voor de jury.

Over verzachtende omstandigheden zwijgt de jury in alle talen.

De rechtbank veroordeelt Defruit tot levenslange dwangarbeid.

De zitting is gesloten.

Julien Vanpraet?

En het slachtoffer dan, hoor ik je afvragen? Wat is er dan daarmee nog gebeurd? De aandacht ging steeds naar de dader, maar wat met Julien? Ik probeer hierover toch nog wat meer informatie te weten te komen, want tenslotte gaat het hier toch over hem in dit verhaal.

Tot op heden heb ik niet echt een wettelijke of officiële mededeling gevonden van het overlijden van Julien Vanpraet. Enkel een vermelding in de bevolkingsregisters van Keiem, een vermelding in het Brugs Handelsblad en een bidprentje van de arme man zijn de enige tastbare bewijzen. In de parochieregisters van Keiem is er alvast niets vermeld. Ik weet dat dankzij de twee vrijwilligers bij het decanaal archief in Diksmuide. (70) Hierbij mijn dank aan Roger Roels en Dirk Coopman.

ARCHIEF VAN DE PASTORALE EENHEID:

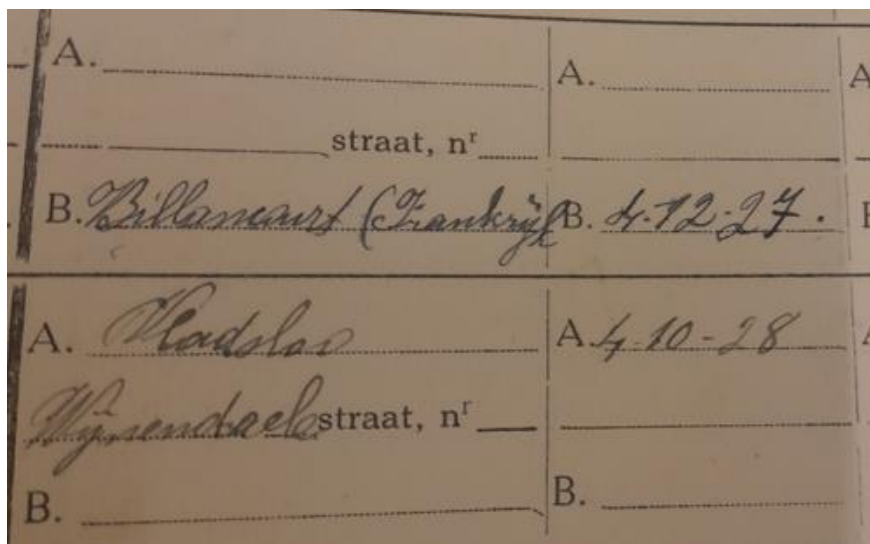
Dekenij, St.-Niklaasstraat 9, 8600 Diksmuide, tel. 051/50 02 73, 1060@kerknet.be

* Dirk Coopman en Roger Roels

Raadpleging op vrijdag van 9 u tot 11.30 u & na afspraak

(70): Decanaal Archief.

Mijn verdere zoektocht in het archief van Diksmuide leverde ook weinig op qua vermeldingen over Julien. Buiten een vermelding van zijn overlijden in het bevolkingsregister (71), was er verder weinig antwoord te vinden over de vraag: "Waar zou Julien Vanpraet kunnen begraven liggen?"

(71): vermelding van overlijden.

Ligt hij begraven in België? Of toch in Frankrijk?
Ik zoek verder in de overlijdens van Keiem. (72)

Overlijdens.	
Bayard Margaretha Barbara	15
Debergh Raoul Lodovijk	11
Delporte Maria	13
Depuydt Auguste	4
Lombaert Karel Louis	6
Madon Augustinus	12
Peeter Gaston Frans	10
Leunick Ina Josephus	9
Inaument Camiel	5
Vanacker Georges Medard	8
Vanbore Michiel Jozef	2
Vanthuyne Rachel Maria	3
Van Walleghem Dominicus	1
Wille Margaretha Maria	14
Willemsch Pierre Gerard	7

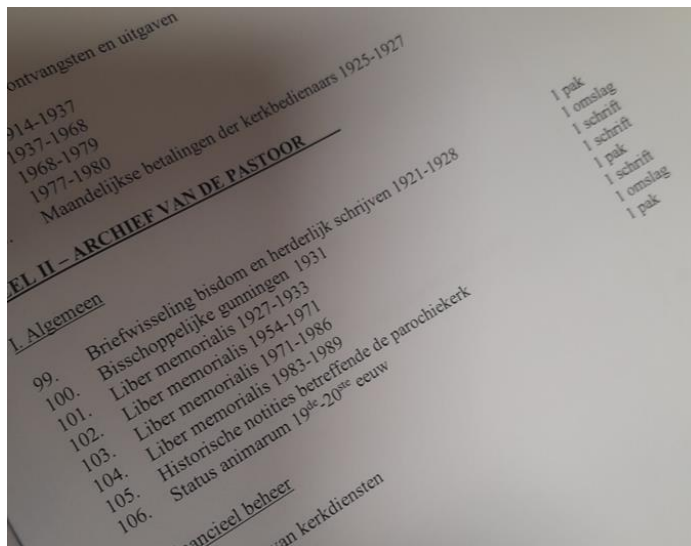
(72): namen van de overlijdens Keiem 1928.

Noch in de overlijdens van Keiem van 1927 en noch in die van 1928 (72) staat Julien vermeld.

Dus ik mag besluiten dat hij niet te Keiem begraven ligt.

Ook in de registers van Diksmuide was er geen spoor.

De archivaris van het Archief van Diksmuide had nog een joker achter de hand. Er bestaat ook zoiets als een "Liber memorialis". (73)

(73): Liber memorialis

De "Liber memorialis" is een soort van boek, een schriftje waarin de pastoor notities schreef. Daarin stonden de dankmissen, de herdenkingsdiensten en andere zaken die gebeurden in de kerk van de betreffende parochie. Voor de pastoor van dienst, een soort van herinneringsschrift waarin hij later kon in terugbladeren om bepaalde zaken na te zien. Zoiets bestaat ook voor Keiem. Misschien heeft de pastoor daar wel iets over genoteerd. Ik zou het bijna willen geloven want er werd wel degelijk een bidprentje opgesteld voor onze Julien. (74)

H. Hart van Jesus ons toekome Uw Rijk !
(300 d. afl.)

✠

BID VOOR DE ZIEL
van
Julien-Arthur VANPRAET
echtgenoot van
ZULMA-MARIA SEYNAEVE
*geboren te Bekeghem, den 22 Juli 1886, en vermoord
den 4 December 1927, te Billancourt (Frankrijk).*

O wreede en bittere dood, gij scheidt de **echtgenooten** van elkander, en die in liefde vereenigd waren rukt gij van een. (HIERONYM)

Een booze heeft dezen onschuldigen man doodgeslagen. God zal het bloed van zijn dienaars wrenken. (BOEK DER KON.)

Zijne echtgenooten en kinderen lijdten het smarte lijkste aller verliezen. Hoe zouden zij dit verlies niet beweenen ? (CHRYSOST.)

O Heer aanzie hunne verdrukking en hun lijdten *Beproefde echtgenooten en kinderen*, alle tegenspoed dien wij op de wereld lijdten, zonder onze schuld, is een doopsel van vuur. Neemt uw kruis op en volg Jesus, en gij zult binnen gaan in het eeuwig leven. (THOM. A KEMPIS)

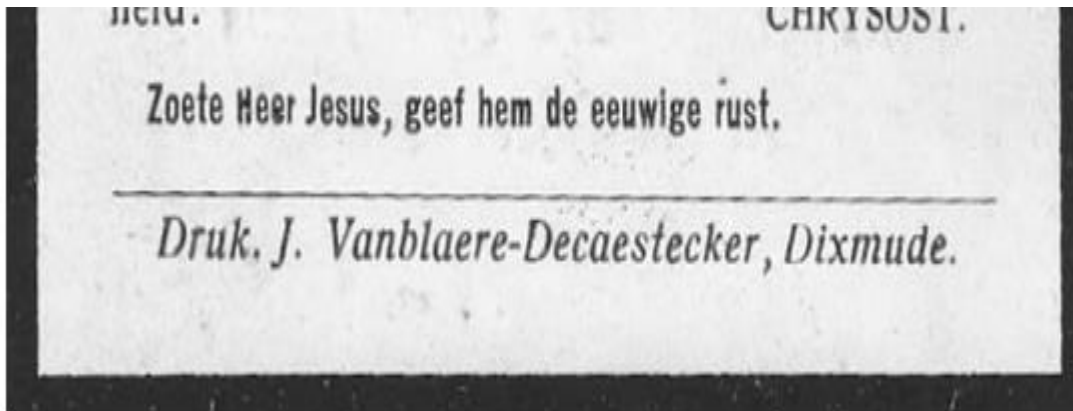
Schept moed, want de Heer zal uwer gedenken en u troosten. (BARUCH) Denkt tot wien hij is heen gegaan en hoe hij verrijzen zal in eer en heerlijkheid. CHRYSTOST.

Zoete Heer Jesus, geef hem de eeuwige rust.

Druk. J. Vanblaere-Decaestecker, Dixmude.

(74): bidprentje Julien Vanpraet.

Het bidprentje werd gedrukt in Diksmuide. (75)

(75): Drukker van het bidprentje.

Misschien heeft vrouwlief Zulma wel een herdenkingsmis of een soort van dienst gehouden voor haar man en zo dan die bidprentjes uitgedeeld onder de familie en de andere aanwezigen in de kerk.

De lieve pastoor van Keiem heeft misschien hier wel iets over genoteerd of toch ook weer niet?

Opnieuw ging ik te rade bij het decanaal archief waar men op een vrijdag eens ging nakijken of de Liber memorialis niets vermeldde. Alweer was ik hen dankbaar wat ook de uitslag van hun onderzoek zou mogen zijn.

En ,ook nieuwsgierig?

Ik begin steeds meer en meer te vermoeden dat Julien misschien wel nooit teruggekeerd is naar Keiem (of naar Zedelgem, of naar Bekegem).

Hij ligt misschien wel begraven te Billancourt. (76)

(76): begraafplaats van Billancourt.

Ik wil en moet het te weten komen. Ik moet die vraag kunnen oplossen.

Zo kwam het in mij op om eens een brief te schrijven naar de burgemeester van Billancourt (77) met de vraag of zij misschien iets konden terugvinden over notities in hun boeken over de dood van Julien.

(77): gemeentehuis in Billancourt ofwel mairie.

Ik had eerder al eens een mailtje gestuurd naar daar, maar iemand vertelde me recent dat de Fransen nogal gehecht zijn aan een brief. Ze hebben nog liever de ouderwetse brief. Dus zo gezegd zo gedaan.

Opnieuw in spanning zal ik moeten afwachten naar een mogelijk antwoord. Misschien komt er ooit weleens een brief toe vanuit Billancourt, maar misschien ook niet.

Het antwoord op de vraag waar ligt Julianus begraven, zweeft rond ergens in de ruimte om het misschien ooit of nooit prijs te geven.

4 december.

Ik neem nog éénmaal het verhaal door vooraleer ik afsluit en toeval of niet, ik zie dat het vandaag zondag is. Niet zomaar een zondag in 2022, maar ik zie: we zijn vandaag zondag 4 december. (78), (79), (80), (81)

4/12/2022

(78):

(79): 04-12-2022

(80): zondag 04/12/2022

(81): **ZONDAG 04 DECEMBER 2022**

Overal waar ik kijk, overal zie ik de datum 04/12 verschijnen.
Geen toeval hoor, neen ik moet dit zien, ik moest eraan herinnerd worden.

Want vandaag, dag op dag, ook op een zondag, precies 95 jaar geleden
overleed Julien Vanpraet. Iets na zessen werd onze vriend vermoord.
Er rest mij nog één vraag: "Waar ligt Julien Vanpraet begraven? "

Mijn vrouw en ik zullen nog eens een tripje moeten boeken in de omgeving
van Billancourt om zo misschien ooit eens de volledige waarheid te kennen
over het leven, maar vooral over het einde van het leven van Julien
Vanpraet.**(82)**

(82): Juliaan, Arthur VANPRAET

Tot die tijd heb ik nog één iets neer te schrijven.:

" *Que sera, sera*

Whatever will be, will be

The future's not ours to see

Que sera, sera

What will be, will be

Que sera, sera "